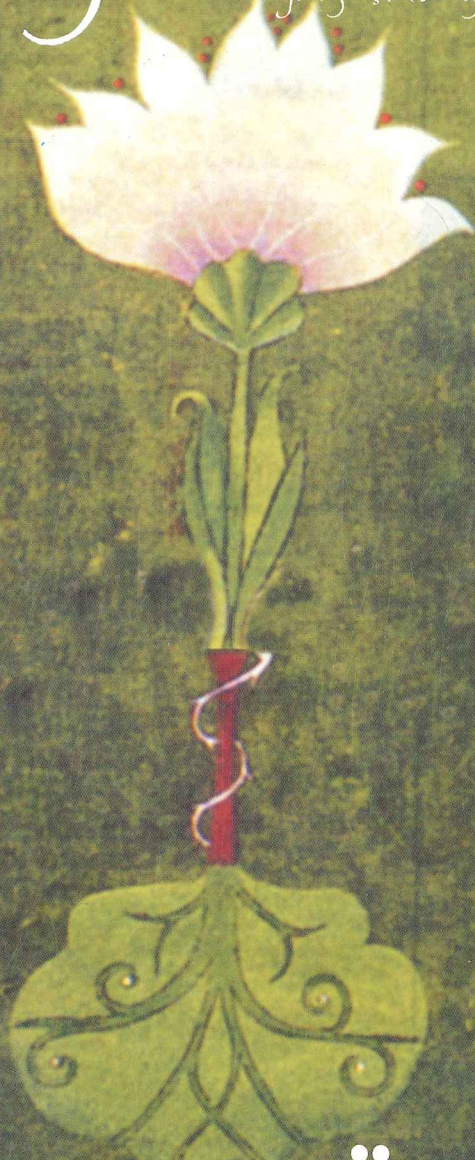

genç öncüler

aylık gençlik dergisi • nisan 2004 • 9

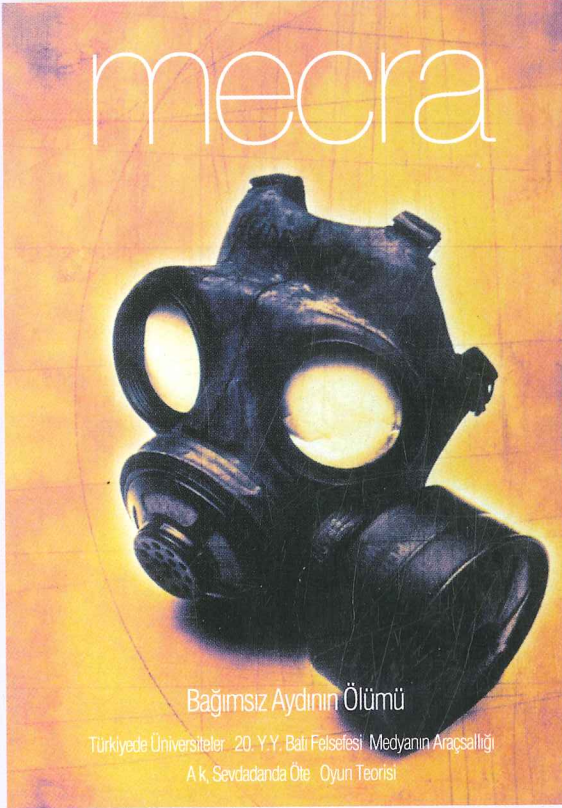
HZ. PEYGAMBER'İ ÖRNEK ALMAK

Mustafa Armağanla Röportaj Tarihle Bağ Kurmak

Şeyh Ahmed Yasinin Şehadeti

ÜNİVERSİTELİLER MECRA'SINA KAVUŞTU

Bağımsız Aydın'ın Ölümü

20. Yüzyıl Batı Felsefesi
Medyanın Araçsallığı
Aşk, Sevdadan da Öte
Oyun Teorisi

Nehir Ancak Yatağına Sadık Kalarak
Denize Doğru Akabilir

“Televizyonun Hayatımızdaki Yeri”

Geçen sayımız hem birinci yılını doldurmuş olması hem de yazı ve karikatür yarışmamız dolayısıyla hayli ilgiyle karşılandı. Bir şekilde bize ulaşarak görüşlerini bildiren arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz. Bu sayımızda da ilginizi çekeceğini umduğumuz yazılarla karşınızdayız.

Televizyon, hayatımızın her alanına etki eden bir varlık haline geldi. Birçok şey kazanıyoruz böylece, böylece birçok şey kaybediyoruz. Bunu biraz da yarışmamıza gönderilen eserlerden anlayacağız. “Televizyonun Hayatımızdaki Yeri”ni sorgulamak, bize hayatımızı planlama konusunda önemli veriler sağlayacaktır.

Hem konunun daha geniş düşünölmeye olan ihtiyacı hem gelen mesajlarda sınavlar dolayısıyla son başvuru tarihinin uzatılma isteği hem de Anadolu’daki arkadaşların dergiye daha geç ulaşmaları gibi nedenlerle son başvuru tarihini erteliyoruz. Yarışmamızın **son başvuru tarihi 15 Mayıs 2004’e** kadar uzatılmıştır. Bu zorlu yarışa katılmak ve eserlerinizi gözden geçirmeniz için bu son fırsatı kaçırmayın.

Liseli öğrenciler tarafından çıkarılan Genç Öncüler dergisi, vahyin rehberliği ve Hz. Peygamber’in önderliğinde öncü olma misyonunu yerine getirmek için yoluna devam ediyor. En yakınımızdan başlayarak uyarı ve tebliğ görevini yerine getirmek, geleceğe yönelik iyi bir alt yapı hazırlamak ve arkamızdan gelenlere iyi birer miras bırakmak için her türlü desteğinizi bekleyerek yoluna devam ediyor.

Gayret etmek bizden devam edebilmek ise Allah’ın yardımıyla. Allah’a emanet olun.

genç öncüler

Aylık Gençlik Dergisi

Sahibi

Umran Yayıncılık
Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti. Adına
Abdullah Yıldız

Yayın Sorumlusu

Zafer Özdemir

Yayın Kurulu

Saliha Can, Ömer Temel, Elif Yaman, Ömer
Özdemir, Muhammed Doğan, Durmuş Öztürk, M.
Çağatay Gör.

Bu Sayıya Katkıda Bulunanlar

Tevfik Emin, Murtaza Koçak, Ahmet Yusuf
Özdemir, Kemal Demir, Ertuğrul Bayramoğlu,
Gamze Ertürk, Mustafa Emin Büyükoşkun, Elif
Çamyaran, Mehmet Torun, Ahmet Erdem, Mert
Eroğlu, Güler Hışım, Uğur Peker, Zeyd Çakmak,
Muhammed E. Birinci, Furkan Kızmaz

Adres

Sofular Mah. Yeşil Tekke Sokak No: 4 Fatih-İstan-
bul
Tel: (0212) 532 51 76-631 13 85
Fax: 534 88 88

genconculer@yahoo.com

genconculer@hotmail.com

Dizgi, İçdüzen: Genç Öncüler

Kapak Tasarım: Sezer Erdoğan

Baskı: Yıldızlar Matbaacılık

*Umran Dergisinin Liseî Öğrenciler Tarafından
Çıkarılan Gençlik Ekidir,*

3 Değişimin Rüzgarı

Tevfik Emin

10 O'nu Tanımalıyız

S.H. Pasha

Çeviri: Mehmet Torun

16 Tarihle Empati Kurmak

Mustafa Armağanla Röportaj

24 Şeyh Ahmed Yasin

Ahmet Yusuf Özdemir

48 Ödüllü Bulmaca

Ahmet Erdem

Değişimin Rüzgarı

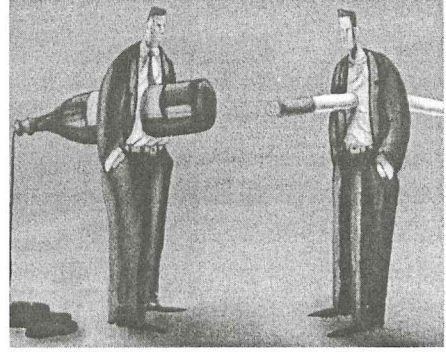
Tavfik Emin

Öncü Bir Deneyime Doğru Bir Deneme

Dünya bu hâl üzere daha hangi bir zamana kadar dönmeye devam edilemiyor. Bildiğimiz birşey var; Allah vaadinden asla dönmez. Öyleyse bizler 'hâl'imizi değiştir-medikçe akıbetimizde bir değişiklik beklenmeyecektir. Bu en yalın, en sarsıcı, en korkunç, en vaatkar gerçeğin farkında olmak demek dünyayı yerinden oynatacak bir değişimi arzulamamızı gerektirmez mi? Neyi bekliyoruz?

Nefsimizi kuşatıp, girdabına kısıtıran her türlü kısır döngüsel sömürge araçlarına karşı kendimizi ve bütün insanlığı korumanın yolu başkaldırmaktan geçiyor. Yatak odalarımıza kadar sokulan, hayatımızın anlam koordinatlarını "sıfır boyutlu" bir aleme indirgeyen, yerine kendi kodlarını işleyen 'ahlak yoksunu' t.v. programları, sokaklarda artık sıradanlaşan çıplaklık, tuvalet kağıdı olarak dahi kullanmaya imtina edeceğimiz gazeteler ve medya aracına karşı daha ne kadar 'duy'-'ar'sız kalacağız?

Okullarda aynı sırada oturduğumuz arkadaşlarımızın okul çıkışı nerelerde dolaştığı, kimlerle 'takıl'dığı bizi hiç mi ilgilendirmiyor? Hergün birlikte olduğumuz arkadaşlarımızdan kaçının sigara, alkollü ya da uyuştu-

Bireysel(cil)liğe, hızlı(hazır) yemek kültürüne, internette geyik alemlerine, arkadaşlık namına kötülüklerin yayılmasına ve normalleşmesine, fuhşun sokaklardan evlerimize kadar sokulmasına, kültür ve gelenek gibi dinden beslenen unsurların erozyonuna, en önemlisi ve bütün bunların karşılıklı bağımlısı olarak 'din'in yeryüzünden çekilmesine karşı "Hz. İbrahim" gibi duracak Genç Öncüler

rucu maddelerle başının belada olduğu da önemli değil mi? Fuhşun alabildiğine yaygınlaştığı bir dünyada buna çanak tutacak her türlü araç ve odağa karşı hiç olmazsa yüreğimizin bir köşesinde “zerre miskal” de olsa kin tutmayacak, buğz etmeyecek miyiz? Peygamberler ve halifeleri dahil beşeri her varlığı sorgulama selahiyetini Allah’ın yeryüzündeki halifesi sıfatıyla kendinde bulan bir mü’min topluluk bugün kendisi başta olmak üzere kimseyle yüzleşemez, hesap soramaz hale geldi. Neden?

Hesap sorabilmek ancak muhasebe yapmakla mümkündür. Önce vicdan muhasebesini, ardından birlikte olduğu mü’min topluluğun muhasebesini yapabilenler hesap sormayı öğrenebilir. Aksi halde hesap sormada ‘adil’ olma ölçüsü gözetilemez, yargısız infaza dönüşür. Anne ve babamıza yaklaşımda Hz. İbrahim’i, öğretmenler ve ağabeyler ile olan ilişkilerimizde Hz. Musa’yı örnek alma çabasında olmalıyız. Peygamberler bizler için bu ve öteki dünyayı anlamlı kılmada en güzel örnekliklerdir elbette.

Bir misyon ‘er’i olduğunun bilinciyle, sıradanlığa ve suskunluğa asla müsaade etmemeliyiz. Hayat akıp giderken, akıllarımızı da başından alıp gitmesine izin vermemeliyiz. Gelinek noktada hayatımızı çepçevre kuşatan teknolojik aygıtların kuşatmasını ve tahakkümünü yarmalı; onlara hükmetmenin yollarını aramalı, mümkün değilse basitçe hayatımızdan çıkarmalıyız. Mücadele daha bir çetin bugünlerde, teslim alınmak istenen zihinlerimiz. Bedenlerimiz değil. Aklımıza mukayyet olmalıyız. İnternet, kablolu ve kablosuz t.v. yayınları, dijital oyuncaklar gibi pek çok araç neredeyse

aileden sayılır oldu. Onlardan kısa ve orta vadede vazgeçmek ise hem kolay hem de makul gözüküyor. Öyleyse ne yapmalı?

En başta devreye sokmamız gereken şey sorgulayıcı tavrıdır. Yaptıklarımız ve yapamadıklarımızı vüracağımız ölçüler bellidir. Allah’ın kitabında ve Rasul’ün sünnetinde pratik ve analitik ölçüler mevcuttur. Onlara uygun ya da aykırı düşen her eylemimizin bir karşılığı [cezası]nın olduğuna iman etmişsek eğer gözetmemiz gereken en öncelikli mesele budur. Sorgulayıcı tavrın uzantısı olarak kullandığımız aracın bizim bu dünyaya ait hedeflerimizi gerçekleştirmedeki işlevselliği göz önünde bulundurulmalıdır. Kısa, orta ve uzun vadeli hedeflerimizden birine veya daha fazlasına aykırı düşecek her türlü kullanım biçimini sorgulayıcı olmalıyız. Örneğin akademik ya da entelektüel her türlü veri kaynaklığı yapabilecek internet erişim imkanının suistimal edilmesi ihtimali mevcuttur. Ya da t.v. programlarının enformasyon görevinin ötesinde üstlenebileceği öğretici vasfının dışında sarfedilecek bir dakikayı dahi önemsemeli, sorgulamalıyız. Teknoloji başta olmak üzere modern dünyaya ait bütün araçları iyi tanıyan, gerektiği ölçü ve istikamette kullanmasını iyi bilen, hayatı-

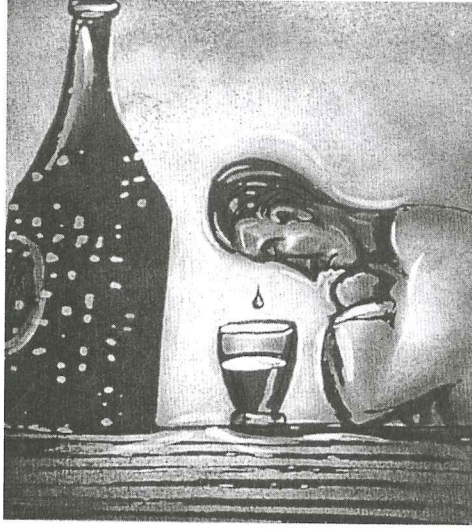

mızdaki yerlerini sorgulayabilen, geleceğe yön vermede yeni alternatifler önerebilen bir kuşak pek çok şeyi değiştirebilir.

Tektipleştirilmeye ve küreselleştirilmeye 'üzerinde itina' ile çalışılan Amerikan kültürünün olmazsa olmaz araçlarını kullanmayı ve en önemlisi tüketmeyi reddedebilirsek, değilse yeniden tanımlayabilir ve kısıtlayabilirsek kazanan biz olacağız. Bireysel(ci)liğe, hızlı(hazır) yemek kültürüne, internette geyik alemlerine, arkadaşlık namına kötülüklerin yayılmasına ve normalleşmesine, fuşun sokaklardan evlerimize kadar sokulmasına;

kültür ve gelenek gibi dinden beslenen unsurların erozyonuna, en önemlisi ve bütün bunların karşılıklı bağımlısı olarak 'din'in yeryüzünden çekilmesine karşı "Hz. İbrahim" gibi duracak öncüler yaklaşık üç asırdır tersten esen rüzgarın yönünü değiştireceklerdir. Bütün bunlara karşı yeniden insan olmanın, paylaşmanın, birlik olmanın, evde ya da dışarıda birlikte sohbet ederek yemenin, interneti gereği gibi kendi ciddiyetimiz ve

Ve kök verecek toprağın en derin altına. Göğün en aşkın yükseğine ise boy uzatacak.

*Bulutlarla selamlaşacak...
Gölgesinde yolcuları dinlenecek
bu dünyanın, güneşin sıcaklığında serinleyecek. Bir ulu çınar gibi, hem yatay hem de dikey eksenlerinde yeryüzü ve gökyüzünün, yükselecek ve yüzyıllara el verecek.*

varoluş bilincimizle doğru orantılı biçimde kullanmanın, arkadaşlıkları gerçek dostluklara dönüştürme çabasında tek referans olarak "Ölçü / Mizan"ın davasını taşıyacaklardır.

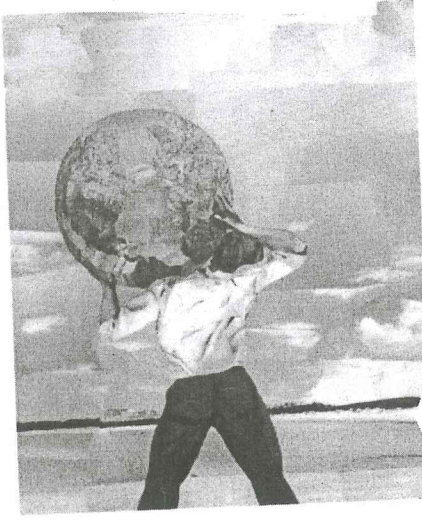
Yeni bir rüzgar bekliyoruz şimdilerde.. Bir rüzgar ki, kıyamet gününün şiddetinde olmalı; küfredenleri kör edecek bir toz bulutu kaldırmalı. Ne varsa fitratı bozan, hepsini önüne katıp yok eden. Yeryüzünün bütün kötülüklerini köklerinden sökecek ve toprağı arındıracak, yeniden ferahlatacak gücüyle... Ardından ılık bir yağmur bırakacak, önce kasıp kavurduğu

ve çorak bir çöle çevirdiği topraklara... İşte o vakit yeşerecek beklenen fidanlar. Geleceği bize getirecek, bizleri geleceğe götürecektir; kutlu bir günün muştucusu fidanlarımız. Onlar yeniden hayat bulan toprakla birlikte bu tersi düz dünyaya hayatı yeniden verecekler. Öylesine berrak ve duru olacak ki yaprakları, bakanların yüzünü aydınlatacak, içlerini ferahlatacak. Koparmak isteyenleri ise mahcup edecek.

Ve kök verecek toprağın en derin altına. Göğün en aşkın yükseğine ise boy uzatacak. Bulutlarla selamlaşacak... Gölgesinde yolcuları dinlecek bu dünyanın, güneşin sıcaklığında serinleyecek. Bir ulu çınar gibi, hem yatay hem de dikey eksenlerinde yeryüzü ve gökyüzünün, yükselecek ve yüzyıllara el verecek.

Bugün işte bu fidanların yeniden yereşebilmesi için kökünü inkara kalkışan, asi ne kadar varlık mevcutsa hepsini yerinden söküp atacak, böylece mekan ve zamanı bizim bahçemiz ve ekinimiz kılacak fırtınaya gebe dünya. Bir fırtına kopacak ve "Allah'ın ipine sınımsız sarılanlar" dışında herkes, herşey "suyun üstündeki köpük" misali yok olup gidecek. Geriye kalan; yüzleri Rahman'a imanın aydınlığıyla parıldayan, önceki dünyanın "iyiliği emreden, kötülükten aliko-

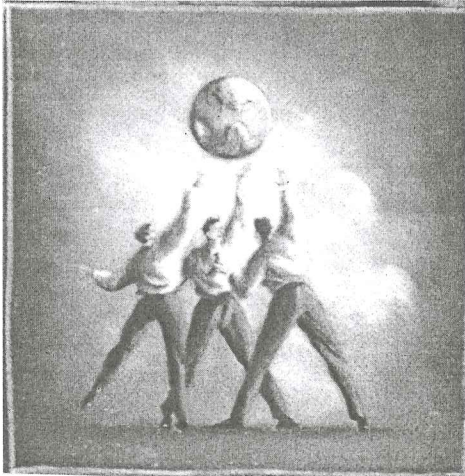

yan" mü'minler olacak. Ve yeni dünyayı yine imar etme aşkıyla yanıp tutuşan, birbirleriyle yarışan ebedi gençlerden müteşekkil öncüler ebedi dünyanın kapılarını aralayacaklar bizlere.

Bu yeni dünyanın hayali ile yaşamak çok fazla olmasa gerek bizlere. Kendimizden başlayarak, ille ve ebedi mamur

edecek neslin gelişini ise nemli gözlerle bekleyeceğiz. Hayır, hayır! Beklemeyeceğiz... Onların gelişine hazırlayacağız şimdiki. Neyimiz varsa seferber edebileceğimiz, kutlu gelecek elçilerinin önüne sereceğiz. O elçiler köprü olacaklar eskiyeni kıtalardan derin dehlizlerine okyanusların, yeryüzünden gökyüzünün yedi katına merdiven, şimdi ile ötesi arasında sırat...

Bütün beşere meydan okuma çüretini Allah'ın 'esenlik yurdu' çağrısı ile kendinde bulan, yine Allah'ın; topraktan geldiğini ve dönüşün kendisine olacağını hatırlatması ile tevazu, iblis ve şeytan dostlarına karşı uyarılarıyla basiret ve feraset sahibi ve "ed-din" olan İslam'ın evrenselliği ile bütün dünyaya 'öncülük' edecek bir nesil bu. Ne kendisini ne de karşındakini "ölçü" edinmeyecek fakat dünyanın kalbine 'Kitab'ı yerleştirecek, Hz. Muhammed ve bütün peygamberlerin siresini, tevhid kücadesini rehber edinerek, hayırlı bir topluluk inşa etmek için yürünen yolun imarında birbirine kenetlenmiş tuğlalar gibi olmalıdır geleceğin öncüleri.

Genç Öncüler Kulüp Çalışmaları

Bilgiyi canlandırarak bir bilinç, keşfedilecek ufuklar, hissedilecek estetik, eyleme dönüşecek bilgi, zekayı gıcıklayan mizah, geleceğe miras ve ahirete azık bir birikim, kabına sığmayan enerji ve aksiyon, refleks haline gelmiş dikkat, zinde bir zihin; kulüpler çalışmaya başlıyor.

Bizler hayatımızın ve kendi neslimizin öncüleriyiz. Hepimiz ilgilendiğimiz bir alana öncülük edecek ve o alanın nasıl olması gerektiğini göstereceğiz. Projeler üretecek, uygulayacak, kendimiz için bir birikim oluşturacak ardımızdan gelenlere iyi birer miras bırakacağız. TARİH, BİLİM-TEKNİK, KÜLTÜR-SANAT, MİZAH, ÇEVİRİ, İSLAM ARAŞTIRMALARI, EĞİTİM ARAŞTIRMALARI, İLETİŞİM, SPOR, COĞRAFİ ARAŞTIRMALAR gibi belli alanlarda oluşturulan kulüplerde faaliyet göstermek isteyenler isimlerini, okullarını ve telefon numaralarını bildirerek kulüplere katılabilirler.

KULÜPLERDEN HABERLER:

İletişim kulübündeki arkadaşlarla ülkemizin yetiştirdiği ender yazar ve düşünce adamlarından biri olan sayın Mustafa Armağan'la tanıştık, kendisine dergimizi tattıttık ve tavsiyelerini aldık. Uzun süren sohbetimiz sırasında yaşadıklarımızın çoğu İletişim Kulübü'ndeki arkadaşlara kaldı ama, bu sayıda yer alan röportajımız da uzun sohbetin dergimize yansıyan kısmı oldu. Çeviri Kulübü de bu sayı için "Onu Tanımalıyız" başlıklı enfes bir tercüme hazırladı. Gelecek sayılar için çevirilecek metinler birikmeye başladı bile katılmak isteyenlere duyurulur. Kültür Sanat Kulübü'ndeki arkadaşlarımız da sinemayı yakından takip etmeye devam ediyorlar. Belgesel Film Festivalini takip ettiler, 23. Uluslararası Film Festivalini de yakından izlemeye başladılar bile. Yine Spor, Bilim Teknik kulüpleri de hem çalışmaya hem de yeni projeler üretmeye devam ediyorlar.

Gayretle tarihe yeni bir ufukla bakacak tarihçiler, coğrafyaları aşacak seyyahlar, dahiler, acemiler, sanatçılar, zanaatkarlar, çevirmenler, aksiyoner düşünürler, öncüler, artçılar, yardımcıları, sevenler, saygı duyanlar olacağız.

Bütün liselileri kulüp çalışmalarına katılmaya bekliyoruz.

Detaylı bilgi ve sorularınız için

adres: Sofular mh Yeşiltekke sk. No:4 Fatih/ İstanbul.

Tel.: 212-532 51 76 / 631 13 85 ve genconcoler@hotmail.com,

genconculer@yahoo.com.

Genç Öncüler'in Ahlaki Sorumlulukları

M. Emin Birinci

Kur'an'da 'salih amel' olarak nitelenen ahlak, insanların birbirleri arasında gerçekleşir; iman ise insan ile Allah arasında gerçekleşen olaydır. İnsanın Allah'a hakkıyla inanmasını sağlayan en temel unsur, bilgi değil, ahlaki değer duygusudur. Kendini müslüman gören herkesin ahlaki sorumluluk bilincini kazanmış olması gerekir. Dini öğretinin yarısı, Allah'a karşı ahlaklı olmaya çağrı ise; diğer yarısı da, bunun yansıması olarak, insanlara karşı ahlaki sorumlulukların yerine getirilmesine çağrıdır.

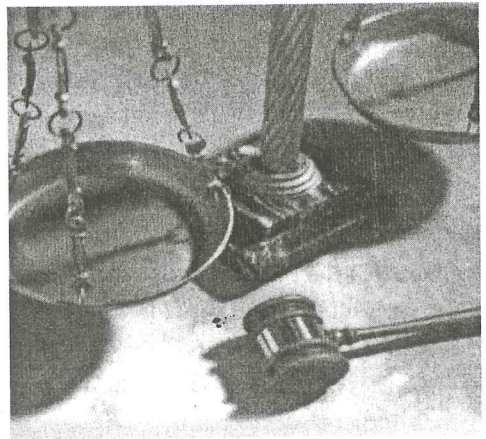
Peki bahsettiğimiz ahlâki sorumluluklar nelerdir? Yani Genç Öncüler'de olması gereken özellikler.

İyilerle Dost Olmak: Bir insanın hayatında öyle insanlar olur ki her zaman onları örnek alır, onların yaptıkları her şey doğruymuş gibi kabul ederiz. İşte öyle dostlar bulmalıyız ki yaptıklarından şüphemiz olmasın. "Haksızlık yapanlardan yana olmayın. Yoksa size de ateş dokunur, Allah'tan başka hiçbir dostunuz bulunmaz. Sonra yardım da göremezsiniz." (Hud Suresi/113).

Emanete Riayet Etmek: Mü'min insan güvenilir olmalıdır. Bir arkadaşımızdan bir emanet aldığımızda arkadaşımız aman bu niye benden istiyor ki demeli. Ya da arkadaşımız birisine birşey

emenet edecekseniz ilk aklına gelen insan biz olmaya gayret göstermeliyiz. "Mü'minler, emanetlerini gözetin ve sözlerini yerine getirenlerdir." (Mü'minun Suresi/8).

Adil Olmak: Ahlak ve hukukun en temel kavramı adalettir. Adalet, çok genel olarak haklıya hakkını, suçluya cezasını vermek olarak tanımlanabilir. Adaleti, her tekil ilişkide görmek ve uygulamak, insanın bilgi birikimine ve değer duygusunun vicdanına kalmıştır. "Allah şu örneği verdi: İki kişi; bunlardan birisi dilsiz, hiç bir şeye gücü yetmez ve her şeyiyle efendisinin üstünde bir yük, o, onu hangi yöne gönderse bir hayır getirmez; şimdi bu, adaletle emreden ve dosdoğru yol üzerinde bulunanla eşit olabilir mi?" (Nahl Suresi/76).

Olumsuzluklara Karşı Dayanıklı

Olma ve Direnme (Sabr): Tarihsel süreç içerisinde Kur'an'daki anlamını yitirerek, yanlış anlaşılabilir temel kavramlardan birisi de 'sabr' dir. Kur'an'da, girilen doğru, hayırlı bir çabada insanın karşılaşılabileceği zorluklara ve olumsuzluklara karşı dayanıklı olmayı, direnmeyi, metaneti, azmi ve cesareti ifade eden sabır eylemi, halk arasında, boşa gelen olumsuzluklara katlanma, baskıya boyun eğme, yoksunluğu olumlama ve hayata dair iddialardan vazgeçebilmenin ifadesi olarak algılanır hale gelmiştir. Böyle bir hayat anlayışını Kur'an'ın onaylamasının mümkün olmadığını bilmeliyiz. "Asra andolsun; gerçekten insan zıyanıdadır. Ancak iman edip salih amellerde bulunanlar, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve birbirlerine sabrı tavsiye edenler başka." (Asr Suresi).

Sözünde Durmak ve Yeminini Yerine Getirmek: İnsan hayatındaki bazı şeyleri söz vererek geçiştirmeye çalışır. Halbuki söz verdiğimiz zaman insan daha çok vebal altına girer. Çünkü söz ver-

diğimiz de sözümüzü yerine getirmediğimiz de kul hakkına girer. İşte o zaman helallik almadan Allah'ın karşısına çıkmamalıyız. "Ey inananlar! Yapmayacağınız şeyi niçin söylüyorsunuz. Yapmayacağınız şeyi söylemeniz, Allah katında bir gazab konusu olması bakımından büyüdü ve büyük bir suç teşkil etti." (Saff Suresi/2-3).

Görgülü Olmak: Hayatımızın her kesiminde uygulamamız gereken bir davranış kibarlık. Kimseye önyargılı davranmamalı herkese eşit şekilde görgülü olmalıyız. "Size bir selam verildiği zaman, siz de ondan daha güzeli ile selam verin ya da aynıyla karşılık verin. Şüphesiz, Allah her şeyin hesabını tam olarak yapandır." (Nisa Suresi/86).

Güzel Söz Söylemek: Görgülü olmanın da içerisine girecek bir davranış. Hiç bir insanın ağzından bir kere bile kötü söz çıkmaması lazım. "(Ey Muhammed!) Kullarıma söyle, en güzel olanı söylesinler. Şeytan onların aralarını bozar. Şüphesiz, şeytan insanın apaçık düşmanıdır." (İsra Suresi/53).

O'nu Tanımıyoruz

S. H. Pasha

Çeviri: Mehmet Torun

Ateist, agnostik veya günümüzde varolan herhangi bir dinin mensubu olabilirsiniz. Bir komünist veya demokrasiye ve özgürlüğe inanan biri de olabilirsiniz. Ne olduğunuz, hangi dine ve siyasi inanca sahip olduğunuz, nasıl bir kişisel ve sosyal alışkanlıklarınızın olduğu hiç önemli değil. Fakat, bu insanı tanımalısınız.

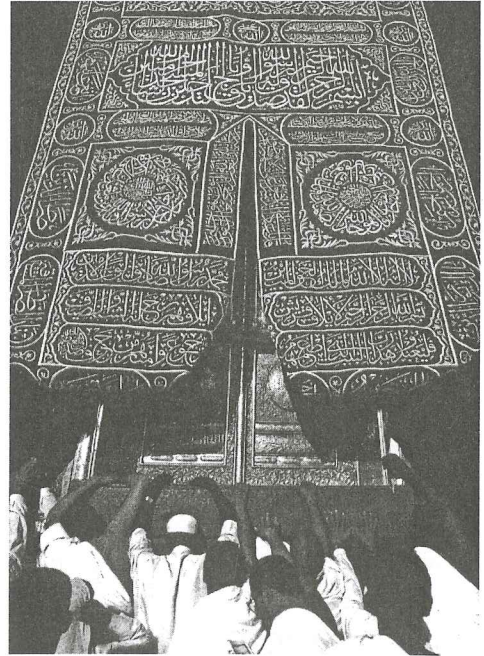
O, yeryüzüne ayak basmış insanlardan kat kat daha dikkate değer birisi. O, bir dini tebliğ etmiş, bir şehir kurmuş, bir millet inşa etmiş, ahlaki kurallar ortaya koymuş, sayısız sosyal ve siyasi devrimler başlatmış, öğretilerini uygulamak ve anlatmak için dinamik ve güçlü bir toplum kurmuş, insani düşünce ve davranışlarında her zaman için çığır açmış birisi.

Onun adı Muhammed (salat ve selam üzerine olsun) idi. Yirmi üç yıl gibi kısa bir sürede inanılmaz bir biçimde tüm hayretleri üzerine çeken birisi.

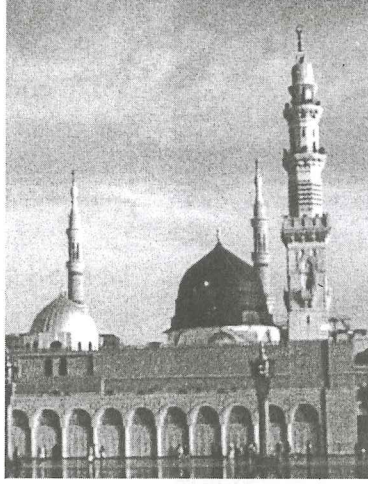
Hız Muhammed (salat ve selam üzerine olsun) 570 yılında Arabistan'da doğdu ve 63 yaşında öldüğünde tüm Arabistan yarımadası putperestlikten tek bir tanrıya ibadete; kabileler arası kavga ve savaşlardan uluslar arası dayanışma ve bağlılığa; sarhoşluktan ayıklığa; kanunsuzluk ve anarşiden düzenli ve

terbiyeli bir yaşantıya; ahlaki çöküşten yüksek standartlarda mükemmel ahlaka yönelmişti. İnsanlık tarihi ondan önce ve sonra hiçbir toplulukta ve yerleşim merkezinde bunun gibi bir dönüşüme tanık olmamıştır.

Britannica ansiklopedisi ona şu övgü dolu sözlerle hitap ediyor: "dünyadaki dindar şahsiyetler arasında en başarılısı Hz Muhammed dir." Bernard Shaw: "Eğer Muhammed (SAV) bugün yaşıyor olsaydı, insan uygarlığını tehdit eden günümüzdeki tüm sorunları çözmeye başarılı olurduk." Savaşan kabi-

lelere ve başıboş gezen be-
devilere rehberlik ederek
yirmi yıldan daha az bir sü-
rede en güçlü ve medeni bir
milleti tek başına kurmayı
başardığını gören Thomas
Carlyle hayretini gizleye-
miyor. Napolyon ve Gandhi
hiçbir zaman, on dört yüzyıl
önce Hz Muhammed
(SAV) tarafından kurulan
bir toplumun hayalini et-
mekten yorulmamışlardır.

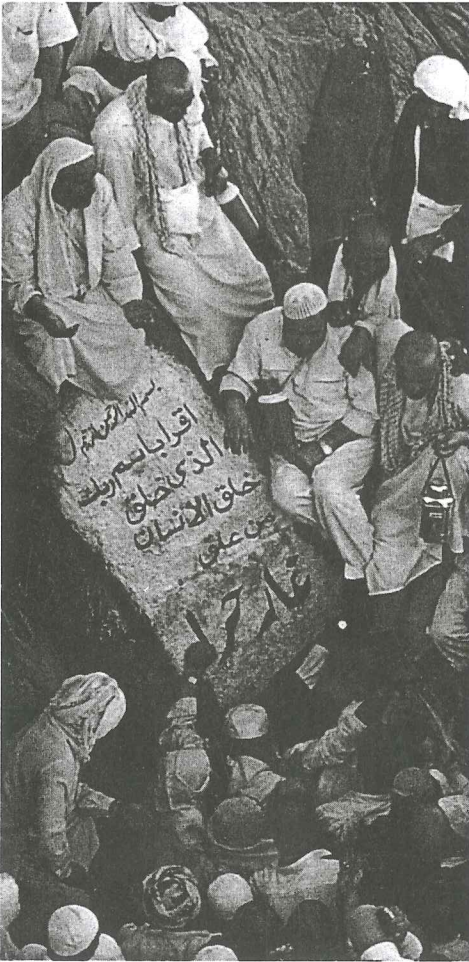
Günümüze kadar gelmiş, geçmiş ve
geçmekte olan hiçbir kişi Hz. Muham-
med (salat ve selam üzerine olsun) gibi,
çok kısa bir zaman süreci içinde, birbi-
rinden farklı düşünce ve davranışın üs-
tesinden gelememiştir. O; dindar bir öğ-
retmen, sosyal bir devrimci, bir ahlak
önderi, siyasi bir düşünür, bir askeri de-
ha, inançlı bir dost, muhteşem bir arka-

daş, kendini adanmış
bir eş ve her bir çocu-
ğunu eşit derecede se-
ven bir babaydı. Ta-
rihte ondan başka,
hayatın bu en zor ba-
samaklarında ön pla-
na çıkmış ve onunla
boy ölçüşen tek bir
kişi daha yok.

Dünyada, ondan
başka, ön plana çık-
mış kişilerin hayatları
ve öğrettikleri zamanın buğusunda kay-
bolup gitmiştir. Onların doğdukları gün
ve yerler, hayat tarzları, öğrettikleri şey-
lerin ayrıntıları ve nereden geldikleri ve
onların başarı dereceleri veya o insanla-
rın doğru ve tam bir şekilde yaşam tarzı
inşa etmelerindeki becerisizlikleri hak-
kında günümüzde bir çok spekülasyon
yapılmakta.

Fakat Hz.Muhammed (SAV) hakkında asla bu tür şeyler söz konusu olamaz. Onun çetin bir zamanda doğduğu, özel ve gündelik hayatının her bir ayrıntısı, sözleri ve ahlak bütünlüğü dosdoğru bir şekilde belgelenmiş ve günümüze kadar muhafaza edilmiştir. Hayatı hakkındaki bilgilerin güvenilirliği sadece inançlı kesim tarafından doğrulanmakla kalmayıp açık fikirli bilim adamları ve tarafsız eleştirmenler tarafından da kabul görmüştür.

Hızla değişen dünyamızda, İslam dışındaki bütün sistemler değişime tabi olurken, İslam, bütün değişim ve başkalaşımardan etkilenmeden kalmış ve geçen bin dört yüz yıl içinde kendi hakikatini muhafaza etmiştir. Beşeri düşünce ve ahlak yapısındaki olumlu değişimler günümüz dünyasında yerini almış ve devamlı olarak İslam'ın sağlıklı etkilerini yansıtmaktadır.

Bu düşünce adamlarının kendi hayat tarzlarına ait fikirlerini tamamıyla uygulamaya geçirmek ve ektikleri tohumların yetiştiğini ve meyve vermeye başladığını belirtmek için yazılmış bir şey değil. Elbette ki, Hz. Muhammed (salat ve selam üzerine olsun) en muhteşem fikirleri insanlara anlattı fakat onu çok çok üstün kılan, anlattığı şeylerin her birini bizatihi uygulamasıdır. Onun vefatından sonra getirdiği ahlak kurallarının ve fikirlerinin uygulanmasında hiçbir zorluk çekilmedi. Onun yetiştirdiği binlerce bireyin birçoğu hayatta önde gelen kişiler oldular. Başka nerede ve hangi zamanda, hangi siyasi, toplumsal, dini felsefe veya fikir bu kadar muhteşem bir olguya tanık oldu? Hz. Muhammed (salat ve selam üzerine ol-

sun)'in getirdiği eksiksiz bir hayat tarzı olan İslam'ın dışında hiçbir Şey tabiki. Bu gerçeğin kanıtı ve hiçbir ideolojisi olmayan fakat bu hususu kabul eden Őupheci insanlar tarih üzerinde bulunmakta.

Onun çaba ve gayretinin dl olan olağanüstü başarılarına rağmen, bir an bile olsa tanrı veya tanrının oğlu olduğunu öne sürmedi. Sadece, insanlara tavırlarında örnek olması ve insanlığa doğruyu anlatması için Allah tarafından bir elçi olarak gönderilen ve öyle emrolunan birisidir.

O, yüce ve kutsal bir görevle mükellef kılınan birisidir. Ve onun bu eşsiz görevi, insanlığı bir ve tek olan Allah'a ibadet yolunda birleştirmek ve onlara Allah'ın emirleri ve kanunları doğrultusunda doğru ve dürüst bir Şekilde yaşamayı öğretmektir. O kendini hep Allah'ın elçisi ve kulu olarak anlatmıştır.

Tek bir ilah inancını ortadan kaldırmaya çalışan, yaşamları ve görevleri efsanelerde kaybolmuş ve tarihe göre konuşan kişiler, Hz. Muhammed (salat ve selam üzerine olsun)'in bařardığıнын onda birini bile başaramamışlar ve bu olağanüstü insanın Allah'ın elçisi olduğuna dair görüşler hakkında ciddi yazılar yazmayı bırakmışlardır.

Bugün, aşağı yukarı 1400 yıl sonra, Hz. Muhammed (salat ve selam üzerine olsun)'in hayatı ve öğrettikleri en kk bir kayıp, değişiklik veya eklemelere uğramadan hayatta kalabilmiştir. Hz. Muhammed (salat ve selam üzerine olsun) hayattayken, insanları felaketten kurtarma çabalarını bugün de sonsuz bir ümitle sürüyorlar.

Bir düşünce olarak yapmanız gere-

kenler en azından, insan varlığıyla ilgili hassas ve endişeli olup, bir an duraksayıp kendi kendinize sormalısınız: "Sıra dışı ve devrimci" Őeklinde dile getirdikleri Şeyler gerçekten doğru mu? Kabul edelim ki, gerçekten doğru fakat siz Hz. Muhammed (salat ve selam üzerine olsun) hakkında çok Şey bilmiyorsunuz veya onun öğrettikleri hakkında çok fazla Şey duymamışsınız? Veya, onun yaptığı rneklikten yeterince yarar sağlayabileceğinizi bilmiyorsunuz? Artık onu tanımak için çaba harcamanın zamanı gelmedi mi? Bu size hiçbir Şeye mal olmayacak ve hayatınızda tamamıyla yeni bir asrın başlangıcı olarak gelişebilecek.

Gelin; yeryüzünde emsalsiz birisi olan, rnekliğiyle ve öğrettikleriyle hayatınızı ve dünyamızı iyiye dönüştürecek olan bu muhteşem insan, Hz. Muhammed(sav)'in hayatı hakkında birlikte yeni bir keşif yapalım.

Her türlü salat ve selam üzerine olsun!

Hz. Peygamber'i İsttik

O'na Uyuyoruz

Elif Yaman

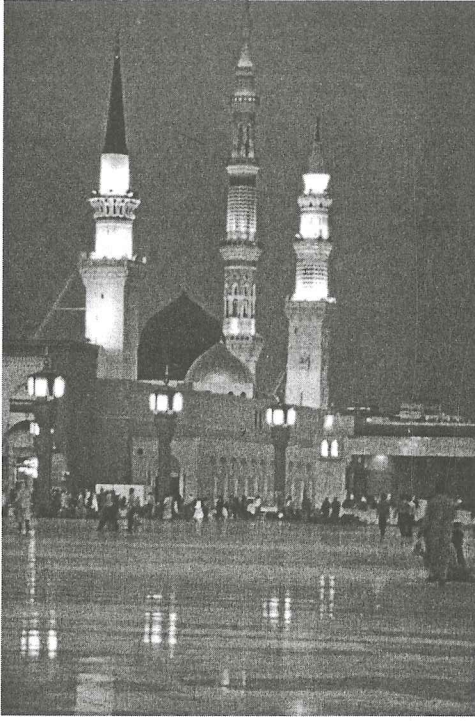

20 Nisan 571 Rebiülevvel ayının son haftası. Şu anki söylemiyle kutlu doğum haftası. Acaba niye kutlu doğum haftası denmiş? Nedir bu kadar önemli kılan bu haftayı? Tabii ki insanları uyarmak, doğru yola iletmek ve en önemlisi yüce Allah'ın Kuran'ı Kerim'de belirtmiş olduğu şeyleri yapmamız için yaratılan insan. Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.).

İlk önce Peygamber efendimizin doğmuş olduğu zamanı ve ortamı düşünelim. İnsanların taptıkları bazı şeyler vardı. Bunlar çeşitli maddelerden yapılmış putlardı. İnsanlar bu putlardan bir şeyler bekliyor ve medet umuyorlardı. Ahlak yönünden ise durum berbattı. Öyle ki

evlilik diye bir şey yoktu. İnsanlar birbirlerinin hanımlarını bir eşya gibi kullanıyorlardı. Kız çocukları bir ayıp olarak görülüyor ve hiç düşünülmeden diri diri toprağa gömülüyordu. Zengin insanlar fakir insanları köle olarak kullanıyordu. İşte hem ahlaki hem de dini yönden çökmüş olan bu topluluğu doğru yola sevk etmek için gönderilmişti peygamber efendimiz.

Küçük yaşlarda annesini ve babasını kaybetmiş olması onun yetimlere, öksüzlere olan sevgisini artırdı. Peygamber efendimiz belli bir yaşa geldikten sonra yapması gerekenler, insanlara anlatılması lüzumlu görülen şeyler bir bir geldi. Efendimizin üstlendiği görev çok büyük-

tü. Çünkü binlerce insanı Allah'ın yoluna iletecekti. Ve arkasında kimse yoktu. Tek başınaydı. Ama en büyük gücünü Allah'tan alıyordu. Peygamber efendimiz doğruları anlattıkça kimi insanlar ona bunak kafayı yemiş diyorlardı. Ama efendimiz asla yılmadı. Arkasına aldığı üç beş kişi zamanla bir sürü insan oldu ve bu insanlar günden güne arttı. Peygamber efendimizin amcası bile ona inanmıyordu. Onun hastalandığını düşünüyordu. Mekke'deki kafirler birleşerek peygamber efendimizi ve onun yanındaki müminleri Mekke'den hicret etmek zorunda bıraktılar. Peygamber efendimiz yine yılmadı ve üzerine düşen görevi eksiksiz bir biçimde tamamladı. O günün şartlarını şu an düşününce gerçekten çok zor bir şey yaptığını anlıyoruz. Çünkü o tek başınaydı ve ilk başta onun arkasında kimse yoktu. Biz günümüzde bazı insanlara bile bir şeyler an-

latmakta zorlanıyorsak düşünün artık o durumu. Ama peygamber efendimiz asla pes etmemiş. Üzerine düşen görevi tamamlamış. Bizim de Peygamber efendimizi örnek almamız gerekir. Onun ahlakıyla donanmak bizim en büyük kazancımız olacaktır. Peygamber efendimiz gerek hareketleri gerek davranışları gerekse sözleri ile örnek alacağımız tek insan. İşte bu yüzden denmiş kutlu doğum haftası. İşte bu yüzden önemli kılınmış bu gün. Bizim günlük hayatta verdiğimiz mücadelelerde, insanlarla kurduğumuz ilişkilerde peygamber efendimizi örnek almamız gerekir. Dediğim gibi efendimizin örnek alınacak bir çok yönü var.

Bunların bir kaçını sıralayacak olursak:

- Muhammedül Emin yani güvenilir bir insan olması.

- Yardımsever, hayırsever ve fakir insanları gözetken bir insan olması.

- Dedikodunun, arkadan konuşmanın kısacası şeytanın bulunduğu ortamlardan ayrılması.

- İbadetlerini en iyi ve kusursuz bir biçimde yerine getirmesi.

Bunun gibi birçok şey sayabiliriz. Bizim yapmamız gereken bu davranışları hal ve hareketleri kendi hayatımıza geçirmektir. Şunu unutmayalım ki peygamber efendimiz tek başınaydı ve bir çok insanı kendi safına çekti. Onun işi çok zordu. Biz Genç Öncüler'in işi de çok zor. Ama tek değiliz Allah'a şükürler olsun. Bir araya gelerek, birleşerek bir çok şeyi başarabiliriz. Allah bize peygamber efendimizin ahlakıyla ahlaklanmayı, dürüst ve düzgün insan olmayı, inandığı değerlerde ayaklarımızı sabit tutmayı nasip eylesin.

Tarihle Empati Kurmak

Mustafa Armağan'la Röportaj

*Doğrusu, Türkiye'nin sayılı insanlarından biriyle görüşmeye giderken nasıl bir manzara-
rayla karşılaşacağımızı bilememenin verdiği korku ve heyecanı yaşıyorduk. Bizler için böy-
le bir şans elde etmenin hayat boyu unutulmayacak izleri olacaktır. Böyle bir imkanı bize
tanıdığı için Sayın Mustafa Armağan'a çok teşekkür ediyoruz. Mustafa Armağan'ı "İs-
tanbul Mavi Kırpar Gözlerini", "İnsanlığın Son Adası: Osmanlı", gibi kitaplarının yanı-
sıra, çevirileri, denemeleri, gazete yazıları ve Genç Öncüler dergisinin Kasım 2003 sayı-
sında da yer alan "Haritalar Nasıl Yalan Söyler" başlıklı yazısında olduğu gibi tarihe, coğ-
rafyaya, olaylara farklı, sorgulayıcı bakan biri olarak tanıyoruz. Olaylara farklı bakmaya
her halde hepimizin ihtiyacı var. Aşağıda hem içinde yaşadığımız sorunlara hem de tarihe
ve olaylara farklı bir gözle bakmayı sağlayacak faydalı bir röportaj bulacaksınız. Umarız
bütün okurlarımız bu keyifli sohbetten istifade eder.*

Furkan Kızmaz, Muhammet Emin Birinci, Zeyd Çakmak

Genç Öncüler dergisi İletişim Kulübü

Genç Öncüler: Daha da genellene-
bilecek ama özellikle liseliler üzerinde,
mağlupların galipleri taklit etmesi ola-
rak tespit edilebilecek bir ruh halinin de
yaşandığı görülüyor. Bu durum Hz.
Adem'den bugüne değin vahiy, gelenek
ve öncüler vasıtasıyla şekillenen haya-
tın ana yatağının varislerine uygun bir

ruh hali değil şüphesiz. Kuran-ı Ke-
rim'de de "Gökten bir su indirdi de va-
diler, kendi miktarlarıncaya sel olup aktı-
lar. Sel de suyun yüzüne çıkan bir köpük
yükledi. Bir zinet eşyası veya bir değer-
li mal yapmak için, ateşte üzerini körük-
ledikleri madenlerden de onun gibi bir
köpük meydana gelir. İşte Allah hak ile

batılı böyle çarpıştırır. Fakat köpük atılır gider, insanlara faydası olan ise yerde kalır. İşte Allah böyle misaller verir” (Rad Suresi / 17) ayetinde de kötülüğün arızı, ebter (soyu kesik), iyiliğin ise baki, sonsuz olacağı vurgulanırken.

Osmanlı'nın yıkılışının ardından, bu mağlubiyet psikolojisi hatırdadır tutuldu, beslendi ve üzerimizdeki nüfuzunu, etkisini arttırdı. Ama her şeye rağmen yeryüzünde türedi, nereden geldiği nasıl ortaya çıktığı belli olmayan, yeni ortaya çıkmış bir varlık olarak değil Hz. Adem'den Asr-ı Saadete ve Osmanlı'ya oradan yaşanan ana kadar kendimizi bir geleneğin, sünnetin devamı, hayatın asli unsuru olarak görebilmeliyiz.

Mustafa Armağan: Yenilmişlik psikolojisi. Doğru. Bu psikoloji, sade sizin değil, aslında bizim kadar şumullü olmasa da, fikir “tanklarımız”da hep taşıdığımız bir maluliyet, hastalık idi. Çanakkale’de üzerimize çullanan “yam-yam” sürüsünün istila gayretinin “tek dişi kalmış canavar”ın son hamlesi olduğunu, bu dişi de bizim söktüğümüzü veya sökeceğimizi söyleyen Mehmed Akif’in *Safahat*’ını, özellikle bu ‘canavar’ın medeniyeti karşısında utanırken, yüzü kızarıırken ve “Ah, bizde de böyle şehirler olsaydı keşke!” yazıklanması içinde görürüz. Mesela Berlin’den şöyle bahseder Akif:

*Sokak dedikleri neymiş? Fezâ-yı bi-payan,
Ki tayy edilmesinin yoktur ihtimali yayan.
Demek, vesait-i nakliye namı tahtında,
Havada, yerde, yerin çok zamanlar altında
Uçup duran o havânk bir ihtiyac-ı şedid.
Pişade harcı mı, haşa, bu imtidad-ı medîd!*

*Bakın nasıl da mücella ki fers-i nevwârî
Zemine indiriyor gökyüzünden envârî!*

Ya İstanbul’un sokakları? Onu da Akif’in sunturlu ifadelerinden dinleyelim:

*Bizim diyara biraz kar düşünce zor kalkar.
Mahalle halkı nihayet kalırsa pek muhtar,
“Lodos duasına çıkmak gerek...” denir, çıkarılır.*

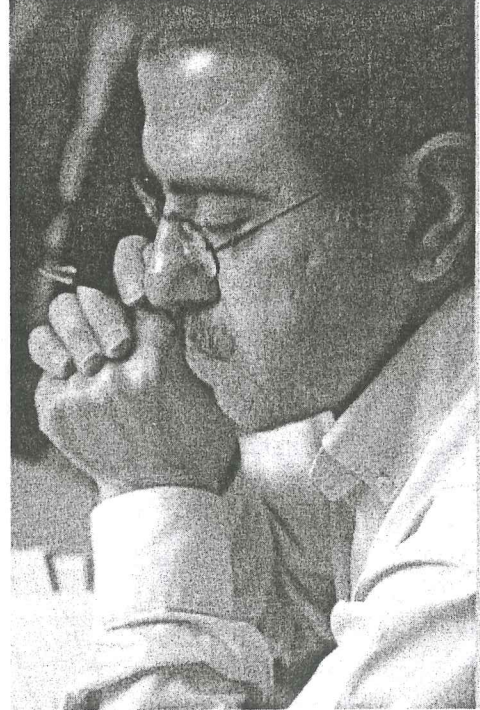
Cenab-ı Hakk da lodos gönderir, fakat bıkılır:

*Çamur yağmaları peyda olur ki mühliktir...
“Aman don olsa...” deriz... şübhe yok, temizliktir:*

Donun kırılması varmış, düşünme artık onu:

Yağar, erir, buz olur... neyse, yaz değil mi sonu?

Kalenderin zifir olmuş su görmedik yakası...

Peki bunun Ziya Paşa'nın,
"Diyâr-ı küfrü geçdim, beldeler, kâşâneler
gördüm
Dolaştım mülk-i İslâmı, bütün viraneler
gördüm"

beytinden, ya da Namık Kemal'in meşhur "Terakki" adlı makalesinde anlattığı "medeniyetin Kâbesi" Londra tasvirlerinden farkı var mıdır? Tabii ki Akif'in yeri başka ama asıl söylemek istediğim, yenilmişlik psikolojisi dediğimiz şeyin, bizim veya sizin neslinize mahsus bir olgu olmadığı. Dozları değişiyor ama bu psikoloji, en az 100 yıldır yakamızı bir türlü bırakmıyor.

Yetimlik Psikolojisi

Ben aslında buna daha genel bir tabirle "yetimlik psikolojisi" diyorum ve genelleştiriyorum. Yetimlik psikolojisi şöyle bir şeydir: Yetim ya babasını yüceltir, yere göğe koyamaz ve onu öldürenlere veya şartlara öfke duyar ya da kendisini yetim bırakanın babası olduğuna inanıp babasını öfkesinin hedefi haline getirir, yani nefret kusar ona. Her iki tavır da babasız kalmanın sonucudur. Ben bu bakımdan, son yüz yıl içinde kendimize ve Batı'ya ilişkin geliştirdiğimiz tutum ve davranışlarda ortaya çıkan karakterin "Baba" motivisiyle cebelleşme olarak nitelenebileceğini düşünüyorum.

Dikkat ederseniz, bir tarafta tarihi, kutsal bir kalıntı gibi ve tek bir noktasına bile dokunmadan onun hatıralarını olduğu gibi muhafaza etmeye çalışan kesimler ile babasını bir kere de diliyle ve kalemiyle öldürerek ondan kurtulabileceğini zanneden safdil kesimler arasında gidip geliyor tarihimiz. İşte bunun sebebi, Baba'nın kaybedilmiş olmasıdır. Baba ölünce, Anne'ye sarılanlar olduğu gi-

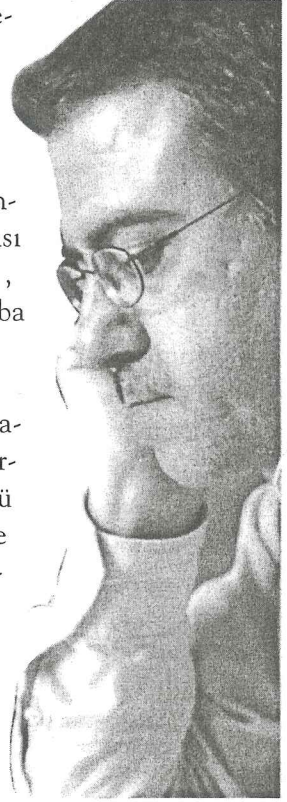
bi (Vatan tema'sının bu kadar gözde olması ve vatanın doğrudan anne ile ilişkilendirilmiş olması manidardır), kanlı bir baba portresi önünde onu bir daha konuşamayacak hale getirmenin, yüzünü karalamanın ve böylece geçmişin ağırlığından kurtulmanın çarelerini arayan Sol'un yeni bir Baba olarak hayalî bir Halk'a tutunmaya çalışması, bunun bariz göstergelerinden birisi.

Hatıra Baba ve Hayali Baba: Sanırım son yüz yıldır tarihin içinde aradığımız şeyler, en iyi bu iki figürle ifade edilebilir.

Öyleyse ne yapılabilir?

Bence tarihî olaylar karşısında seçme, tercih lüksümüz bulunmuyor ama tarihi yorumlama konusunda yeni veya farklı bir perspektif seçebilme ve tarihi ona göre yorumlayabilme şansımız her zaman mevcut. Ama burada olgular yorumlarımıza tabi olmayacak, yorumlar, olgulara tabi olarak sınanacaktır.

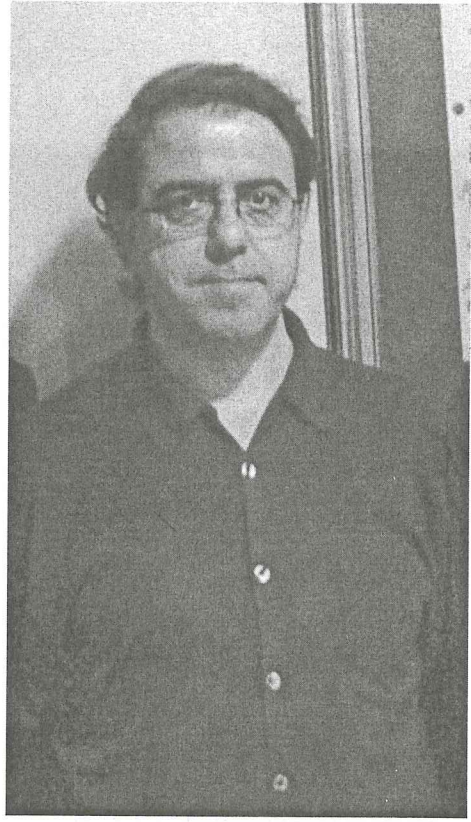
G.Ö : Pekiyi nasıl bir bakış açısı geliştirelim de bu sorunun üstesinden ge-

lelim, nasıl bir yol takip edersek tarihi doğru anlamış oluruz, en azından kitaplarımızda yer alan bir tarihi olayı değerlendirenken nelere dikkat etmeliyiz?

M. A : Tarihimizi yorumlarken, bir kere son yüz yılın bize dayatmış olduğu *milliyetçi mitlerden* uzak durmalıyız. Ulus-devlet sınırlarına gözlerimizi kapamalı ve tarihimizin aslında bugün sanılandan çok daha farklı ve karmaşık bir işleyişi olan iç dinamiklerle hareket ettiğini görmeliyiz. Bugün “bizim” dediğimiz coğrafyanın, aslında hiç de “bizim” seçimimiz olmadığını, emperyalizmin bizi getirip sıkıştırdığı yapay bir toprak parçası olduğunu bilmeliyiz. Yani seçtiğimiz değil, maruz kaldığımız bir coğrafyanın çocuklarıyız.

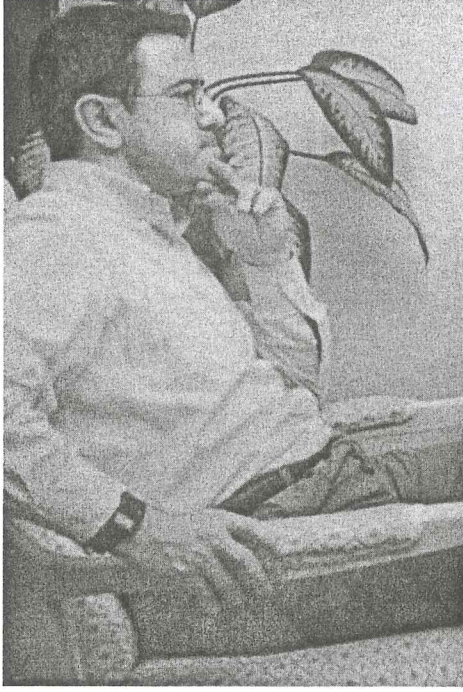
Dolayısıyla bugün İstanbul’a, Edirne’ye, Diyarbakır’a, Halep’e, Şam’a, Bosna’ya bakarken, Osmanlının baktığı gibi bakamadığımızı bilmemiz gerekiyor. Osmanlı haritasını önünüze açtığınızda, kapılarına dayandığımız söylediğimiz Viyana’nın aslında İstanbul’a Van’dan daha yakın olduğunu görmek bizi şaşırtıyor mesela. Ama Osmanlı buydu zaten. Yani bugünkü deyimle bir “Avrupa devleti”ydi aynı zamanda. Bugün bizim o muhteşem Osmanlı Edirne’sini TC sınırları içinde tasavvur etmemize imkan ve ihtimal yoktur. Zira Edirne kolu kanadı kesik, dili bağlanmış bir serhat şehridir bugün. Peki hiç düşündük mü, Edirne Osmanlı için de bir serhat şehri miydi? Ne alakası var? Edirne, İstanbul’un yanibaşında, Balkanların başkentiydi. Yani Edirne’yi Selanik’ten, Niş’ten, Atina’dan, Şumnu’dan, Belgrad’dan, Sofya’dan, Dubrovnik’ten ayrı

Tarih aslında bize sürekli yeni şeyler anlatmaya hazırdır. Yeter ki biz kulağımızın desibel ayarıyla oynayalım ve tarihin içindeki gizli kayıtları duyabilecek sabrı gösterelim.

düşünmemiz mümkün değildir. Ayrı düşündüğümüz anda, işte ulus-devlet sınırlarının tuzağına düşmüş oluruz. Aynı şekilde, Halep. Halep ile Antep, kardeşti. Tıpkı Bediüzzaman’ın sözleriyle, Tiflis

ile Bitlis'in kardeş olduğu gibi. Halep'i, Şam'ı, Bağdat'ı "yabancı" bir toprak parçası saydığımız sürece, tarihimizi de, doğrusunu söyleyelim acı da olsa, Müslüman kimliğimizi de anlayamayacağız demektir.

Ğ.Ö : Bu anlamda tarih bilinci hayatı önem arz ediyor ve belki başlangıç olarak tarihin bize neden gerekli olduğu sorusuna cevaplar bulmalıyız?

M.A: Ben Osmanlı toplumunun ve idaresinin aslında Asr-ı Saadet'in 20. yüzyıla vuran son dünyevî "küresel gölgesi" olduğunu düşünüyorum ve bu yüzden, Osmanlı yorumunun önemsenmesi gerektiğine inanıyorum. Gölge, elbette asıldan farklı ve uzaktır ama asıldan da gölge oluşmaz. Bu gölge şimdiye kadar bize hep başka "asıl"ların, yalancı şahısların gölgesi gibi gösterilmeye çalışıldı.

Bizim, bir tarih bilincine sahip olmak istiyorsak bu gölgenin çağımıza taşımış olduğu yaşayan mesajlarını bulup çıkartmamız ve onun içindeki yaşaması gereken unsurları alıp geliştirmemiz, diğerlerine de ibret nazarı ile bakmamız ve aynı hataları tekrarlamamız gerekiyor.

Fakat spesifik olarak tarihin içinde gizli olan farklı anlatılara nasıl ulaşabileceğimizi soruyorsanız, *Osmanlı: İnsanlığın Son Adası* (Ufuk Kitapları, 2003) adlı kitabımda bol ve çeşitli misallerini bulabilirsiniz bunun. Ancak şunu unutmamamız gerekiyor: Tarih (bir disiplin olarak tarih), bize bir şeyler anlatırken, aynı zamanda başka şeyleri gizler gözümüzden. Söylemin içeriği, her zaman bir şiddete gebedir. Açarken, örter. Öne çıkartırken bazı unsurları, diğerlerinin yüzüne nikabını çeker. Bundandır zaten tarihin bize her daim farklı bir öykü anlatmaya hazır olması. Bundandır tarihin karanlık yüzünün bu kadar bol bulunması.

Ğ.Ö: Bir Çanakkale Savaşı'nı, İstanbul'un Fethi'ni geçmiş zamanda yaşanmış bir vaka olmaktan çıkarıp bugün bizim için ibretler çıkarabileceğimiz bir konuma getirebilmel için ne yapmalı?

M.A: Mesela Çanakkale Savaşı büyük bir anlatıdır tarih kitaplarımızda. "Çanakkale geçilmez" deriz ve İngiliz ve Fransız deniz ve kara güçlerinin Çanakkale'ye gömüldüğünü söyleriz. Haklı olarak modern tarih bilincimizin oluşumunda Çanakkale savaşlarının inkâr edilemez derecede büyük bir etkisi olmuştur. Ancak son yaptığım araştırma-

Rahmetli Akif Çanakkale Savaşı'nda namusunu çiğnetmeyen "Asım'ın nesli"nin doğuş hikâyesini anlatır. Ama bu hikâye, aslında, koyu bir yenilmişlik psikolojisinin üzerimize çökerttiği karanlığın nasıl delindiğinin de hikâyesidir.

lar bu kadar iyi bildiğimiz sandığımız Çanakkale savaşları hakkındaki yeni gerçekleri su üstüne çıkardı. Mesela, tarihlerde unutulmuş bir nokta, Çanakkale savaşında denizaltıların yoğun bir şekilde kullanılmış olmasıdır. Denizcilik tarihiyle ilgili yayınlara baktığımızda İngiliz ve Fransız denizaltılarının Çanakkale'yi geçmiş olduklarını görüyoruz. Yani Çanakkale, denizin altından geçilmiş, o kadar ki denizaltılar Marmara'ya girerek savaş gemilerimizi torpilleyerek batırmışlar, Selimiye Kışlası'nı dahi bombalamışlardır. Hatta müttefikimiz Almanya'nın denizaltıları yardımımıza gelmiş ve Marmara Denizi'nin altında bir başka savaş cereyan etmiştir. (Daha geniş bilgi için *Zaman* gazetesinin *Turkuaz* ekinde 21 ve 28 Mart 2004 tarihli yazılarıma bakınız.)

Gördüğümüz gibi, tarih aslında bize

sürekli yeni şeyler anlatmaya hazırdır. Yeter ki biz kulağımızın desibel ayarıyla oynayalım ve tarihin içindeki gizli kayıtları duyabilecek sabrı gösterelim.

Son tavsiyem, hakkını yemeyelim, yine Mehmed Akif'in *Safahat*'ından olacak. Özellikle *Safahat*'ın 6. Kitabı olan "Âsım"ı yeniden ve müdakkık nazarlarla okuyun derim. Orada koyu bir ümitsizliğin Çanakkale Savaşı'nın verdiği müthiş moralle nasıl bir toplumsal dinamizme dönüştüğünü ustaca anlatıyor rahmetli Akif. Namusunu çiğnetmeyen "Asım'ın nesli"nin doğuş hikâyesidir anlatılan. Ama bu hikâye, aslında, koyu bir yenilmişlik psikolojisinin üzerimize çökerttiği karanlığın nasıl delindiğinin de hikâyesidir. Ve bugünkü gençliğe verdiği mesaj, gerçekten harikuladedir.

Ne dersiniz, bildiklerimizi "yeniden okuma"ya başlayalım mı?

Bir Başkadır Benim Memleketim

Gamze Ertürk

Saat sabahın altısı! Daha saatim bile çalmadı ama her zaman ki gibi annemin sesi...“Kızım geç kalacaksın haydi kalk.” Ben de her sabah olduğu gibi “Anne beş dakika daha uyuyayım.” Şimdi kim o tatlı uykuyu bırakıp dershaneye, oradan

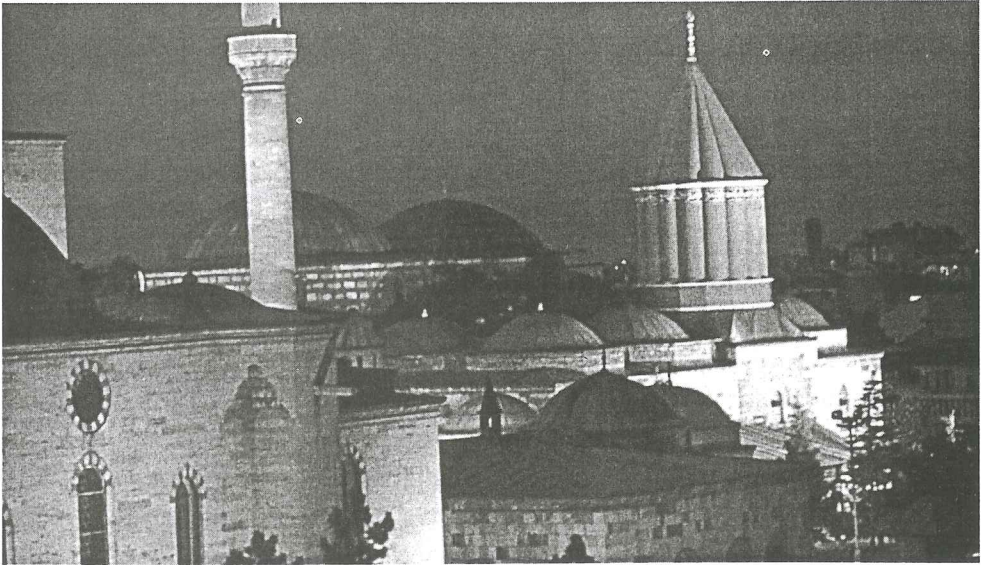
da okula gidecek diye düşünürken yeni doğan güneş gözümü alıyordu. Yepyeni

*Gurbet o kadar acı
Ki, ne varsa içimde
Hepsi bana yabancı
Hepsi başka biçimde*

Kemalettin Kamu

bir gün! Pırıl pırıl gülmseyen güneş beni adeta dışarıya çağırıyordu. Daha fazla dayanamayarak yatağımdan kalkıp hazırlanmaya başladım. Biraz atıştırdıktan sonra düştüm yine yollara.

Sabahın erken saatleri olmasına rağmen caddeler her zaman ki gibi okullarına gi-

den öğrenciler işyerlerine giden insanlarla doluydu. Tanıdık bir sürü sima! Sabah sabah onları görmek nasılda keyif veriyordu insana! Sonunda gelmiştim dershaneye. Herkesin yüzünde uykuyla karışık bir gülümseme vardı." Günaydın millet!" Hepimiz mutluyduk. Yepyeni bir güne yine hep beraber başlamıştık. Zamanın nasıl geçtiğini anlamadan günün yarısına gelmiştik bile. Sırada okul vardı. Okulu da her birlikte aynı mutlulukla bitirdik. Hava kararmıştı. Sonunda veda vakti geldi. İnsanın hiç ayrılması gelmiyor ki onlardan." Hadi yarın görüşürüz" deyip noktalıyorduk bir günü!

Günler böyle geçerken yine bir sabah kalktım. Her gün beni dışarı çağıran güneş bu defa çağırılmıyordu. Okula gitmek için dışarı çıktığımda yüzüme her zaman sıcak gözlerle bakan insanları bu sefer göremiyordum. Ben artık bambaş-

ka bir yerde gurbet ellerdeydim. Kendi insanımdan kendi toprağımdan uzaktaydım. Ben o alıştığım pırıl pırıl güneşi yüzlerinde her an gülümseme olan insanları istiyorum. "Allah'ım neden?" diyecekken kendime geldim ve her şeyde bir hayır vardır dedim. Allah kulları için her zaman en iyisini ister ve bizim için en doğrusuna karar kılar. Kim çıkar kendi isteğiyle gurbete? Ya mecbur kalır ya bir şeyler çeker insanı gurbete! Çoğu zaman gözlerine yaşlar dolar kalbin sızlar aklında hep o günlerden kalan hatıralar vardır. Ama yapacak hiçbir şeyin yoktur kader demekten başka. Her şey bir yana insanın doğup büyüdüğü yerden yıllarca her şeyini paylaştığı insanlardan ayrı kalması oldukça zor. Herkes için kendi memleketi bambaşka. Ben de o herkesten biri olarak diyorum ki;

Bir Başkadır Benim Memleketim!

Özgürlüğe Adanmış Bir Hayatın Hikayesi

ŞEYH AHMET YASİN (1938-2004)

Ahmet Yusuf Özdemir

Filistin İslami Direniş Hareketi Hamas'ın kurucusu olan Şeyh Ahmet Yasin 1938 yılında Filistin'de dünyaya geldi. Babası öldüğünde henüz dört yaşındaydı. Ağabeyi Şihde ile 1947'de Araplar ve Museviler arasında çıkan savaşla birlikte Gazze'yi terk ettiler ve daha sonra bir toplama kampına dönüşecek olan Şati'ye göç ettiler.

On bir yaşındaki Yasin yakınlarındaki bir yerel okula gitmekteydi. O dönemlerde arkadaşlarıyla sık sık deniz kıyısına oynamak için giden Yasin, 1952 yılında deniz kıyısına gittiği bir gün geçirdiği ciddi bir kaza sonucu felç oldu. Yapılan tedavilere rağmen felci düzelmedi ve koltuk değnekleriyle yaşamak zorunda kaldı.

1987'de Hamas'ı kurdu

Çocukluğunda geçirdiği bu kaza nedeniyle felç olan Şeyh Yasin'in son dönemde gözleri hemen hemen hiç görmüyor ve duyma sorunu çekiyordu. Buna rağmen öğretmen olana dek eğitime devam etti. Şeyh Yasin üniversite eğitimi için Kahire'ye gitti.

Kahire'de el-Ezher üniversitesinden mezun oldu. Orada Müslüman Kardeşler grubu ile tanıştı. Şeyh Yasin, Gazze'ye geri döndüğünde artık bu grup için Gaz-

ze'de üye toplamaya başlamıştı. 1967'deki savaştan sonra gizlice Gazze'deki gruplarla çalışmalarına devam eden Yasin, ilk defa 1984 yılında tutuklandı ve 13 yıl hapse mahkum oldu.

1985 yılında İsrail ve Ahmet Cibril'in Filistin Halk Cephesi arasında yapılan mahkum değişimi sırasında serbest bırakılan 1260 Filistinliden biri olan Şeyh Yasin, aralık 1987'deki Birinci İntifada siyasi arenada yerini aldı. Birinci İntifada'nın başlamasından sonraki birkaç hafta içinde Mısır'daki Müslüman Kardeşler'in dalı olarak ortaya çıkan ve kısa adı Hamas olan İslami Direniş Hareketi'ni kurdu.

Hamas'ı kurduğu ve Filistinlileri İsrail'e saldırmaları için teşvik ettiği gerekçesiyle İsrail tarafından 1989'da ömür boyu hapis cezasına çarptırılan Yasin 1997'de serbest bırakıldı.

İsrail, Yasin'i, Hamas lideri Halid Meş'al'a karşı Ürdün'de düzenlenen başarısız suikast girişiminin ardından serbest bırakmıştı. 2003 Eylülünde İsrail, Hamas liderlerinin toplantı yaptığı bir yeri bombalamış, Şeyh Yasin, bu bombardımandan elinden hafif bir yara alarak kurtulmuştu. Şeyh Yasin bu saldırıdan sonra yazdığı yazıda şöyle diyordu:

Bırakın savaşçı onurumuzla ölelim!

"Allah'ım! Ümmetin suskunluğunu sana şikayet ediyorum!

Ben ki kocamış bir yaşlıyım. Kurumuş iki elim, ne kalem tutuyor ne de silah!

Sesimle yeri inletecek güçte bir hatip de değilim!

Ben ki saçları ağarmış, ömrünün son demlerinde, türlü hastalıkların yığılı ve üzerinde zamanın estiği biriyim!

Tek isteğim benim gibi Müslümanların zaaf ve acizinden müteessir olanların yazmasıdır!

Siz ey Müslümanlar! Suskun ve aciz, helak olmuş ölümler!

Hala kalpleriniz sızlamıyor mu, başımıza gelen bu acı felaketler karşısında?

Bir halk yok mu? Hiç mi kimse yok, Allah için ve ümmetin namusu için kızacak?

Şerefli direnişçilerken, bizleri katil teröristler olarak ilan edenlere karşı duracak!

Bu ümmet utanmaz mı, şerefi çiğnenirken?

Siyonist katilleri ve uluslar arası işbirlikçileri görmezden gelirken!

Omuzlarımıza el verecek ve göz yaşlarımızı silecek bir bakış!

Bu ümmetin kurumları, sivil güçleri, partileri, teşkilatları ve bariz şahsiyetleri,

Allah için kızmaz mı? Tümü birden sokaklara dökülüp, bizim için dua etmeye;

"Ey Rabbimiz! Gücümüzü topla, zaafimizi gider ve mümin kullarına yardım et!"

diye çağırılmaz mı? Buna da mı gücünüz yetmiyor?

Yakında bizim büyük ölümlerimizi duyacaksınız, o zaman alınlarımıza şu yazılacak;

"Bizler direndik! İleri atıldık ve kaçmadık!"

Ve bizimle birlikte çocuklarımız, kadın-

larımız, yaşlarımız ve gençlerimiz ölecek!

Onları suspus ve bön ümmete yakıt yapacağız!

Bizden, teslim olmamızı ve beyaz bayrak dikmemizi beklemeyin!

Çünkü biz, bunu yapsak da öleceğimizi biliyoruz. Bırakın savaşçı onuruyla ölelim!

Dilerseniz bizimle olun, elinizden geldiğince, öcümüzü sizden her biri boynuna taksın!

Dilerseniz bize acıyarak ölümümüzü izleyin!

Temennimiz, Allah'ın emaneti savsaklayan herkesten kısas almasıdır!

Umarız bizim aleyhimize olmazsınız! Allah aşkına, bari aleyhimize olmayın!

Ey ümmetin liderleri, ey ümmetin halkları!

"Allah'ım! Sana şikayette bulunuyorum... Sana şikayette bulunuyorum..."

Gücümün azlığını, imkanımın yetersizliğini ve insanlara karşı zaafımı sana şikayet ediyorum.

Sen mustazafların rabbisin... Sen bizim Rabbimizsin... Bizzi kime bırakıyorsun?

Bize cehennem olacak uzaklara mı? Veya düşmana mı?

Allah'ım! Akıtılan kanlar dokunulan ırzlar, çiğnenen hürmetler, yetim bırakılan çocuklar, oğlunu yitirmiş anneler, dul kalmış kadınlar, yıkılmış evler ve ifsad edilmiş ekinler aşkına

sana şikayette bulunuyorum.

Sana şikayette bulunuyorum, gücümüz dağıldı... Birliğimiz bozuldu... Yollarımız ayrıldı...

Halkımızın zaafını ve ümmetimizin bize yardım edip, düşmanı yenmekteki acizini sana şikayet ediyorum."

21 Mart'ı 22 Mart'a bağlayan gece Şeyh Yasin tüm ısrarlara rağmen geceyi camide dua ederek geçirdi. Ve 22 Mart

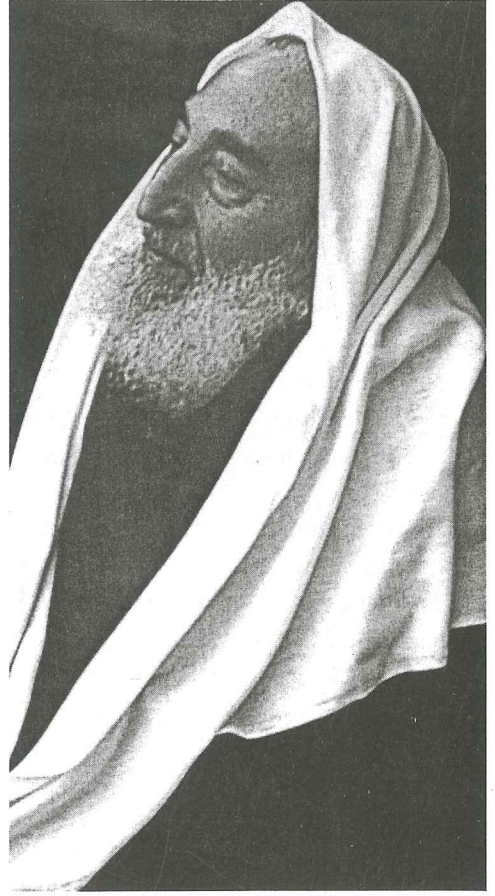

sabah namazı vaktinde camiden çıkar-ken tekerlekli sandalyesinde İsrail füzelerinin hedefi oldu. Bu haberden sonra bir çok devletten İsrail'in bu çirkin saldırısına kınama geldi. Ayrıca haber tüm Filistin'e ve İslam dünyasına bomba gibi düştü. Filistin'de 3 günlük yas ilan edildi. Gece ve gündüz yüzlerce Filistinli Şeyh Ahmet Yasin'in öcünü almak için intikam yeminleri ediyor, İsrail'i hiç ummadıkları bir zamanda hiç ummadıkları bir yerden vuracaklarını söylüyorlar.

Şeyh Ahmet Yasin'in şehit edilmesinden sonra yerine Abdullaziz el-Rantissi getirildi. Rantissi, Hamas'ın amacının İsrail'den intikam almak olduğunu ve halkı İsrail'den korumak olduğunu söyledi. Önümüzdeki günlerde neler olacağını hep birlikte göreceğiz.

Allah yardımcıları olsun...

Dualarımız Filistinli kardeşlerimiz ile...

*Yakında bizim büyük ölümlerimizi duyacaksınız,
o zaman alınlarımıza şu yazılacak;*

“Bizler direndik! İleri atıldık ve kaçmadık!”

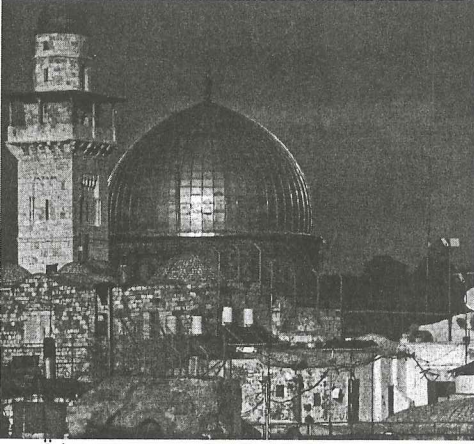
Şeyh Ahmet Yasin

“Allah yolunda öldürülenleri ölüler sanmayın. Aksine onlar diri olup Rableri katında rızıklandırılmaktadırlar.”

(Ali İmran, 3/169)

İNANIYORSANIZ MUTLAKA KAZANACAKSINIZ

Murtaza Koçak

Ölüm ve gözyaşı. Bugün bütün dünya bu iki kelimeyi daha yakından tanımakta. Dünyanın bir ucundan öbür ucuna cinayet kervanları kurulmakta. Daha yeni doğmuş, ağlamasını bile tam bilmeyen bebekler beşiğinde öldürülmekte. İnsanlık çıldırmış. Kan kusmakta dünyaya, ölüm püskürtmekte yeryüzüne... Vahşet tüm çıplaklığıyla kazanmış vicdanlarına insanların. Gözyaşı damla damla akmakta kalplere. Kan kokmakta sokaklar.

İnsanlık üç sınıfa ayrıldı. Birinci sınıf, biz yeryüzüne adaleti, huzuru ve refahı getireceğiz diye yola çıkıp en büyük adaletsizliği, zulmü ve huzursuzluğu yaşatan kana susamış vampirler, haçlı zihniyetinin en zalim savaşçıları... İkinci sınıf ise dinini, vatanını, namusunu koru-

mak için savaşan yüce savaşçı, büyük mücahit. Ölümün soğukluğunu göğsünde hisseden mazlum ve müstazaf halk... Üçüncüsü Allah'ın Ku'ran'da "belhüm adal" dediği hayvandan aşağı varlık yani insan. Burnunun dibinde öz kardeşini, dindaşını öldürürlerken, mabedlerinin göğsüne namahrem eller dokunurken, şerefi ve onuru ayaklar altında çiğnenirken utanmayan, susan ve yaşananlara göz yuman insan! Bunlara insan demek gelmiyor içimden çünkü hayvandan farkları yoktur. İnsanı hayvandan üstün kılan özellik nedir? Daha doğrusu insanı insan yapan özellik nedir? İnsanı insan yapan ve hayvandan ayıran özellik düşünmesi ve doğruyu yanlıştan ayırabilmesidir. Ama günümüzün iki ayaklı varlıklarına baktığımız zaman bu özelliklerin hiçbirini göremiyoruz.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) "haksızlık karşısında susan dilsiz şeydandır." buyuruyor. Bugün çevremizi dilsiz şeytan sürüleri kaplamıştır. Halbuki bu dilsiz şeytanların birçoğu mümin oldukları iddia ediyorlar. Bilakis kafirdirler. Çünkü kafir hakkı örten demektir. Bu manada gerçeği söylemeyen, gerçeği yazmayan, gerçeği anlatmayan kafirdir.

Peki bu şeytanlar gerçeği nasıl örtüyorlar? Şöyle ki yalana, hileye ve zalime

hizmet ederek. Bugün Filistin'de binlerce kardeşimizin, abimizin ve Şeyh Ahmet Yasin'in ve nicesinin canına kıyan, Allah'ın lanetlediği kahrolası siyonistlerin çıkarlarına hizmet ederek, Irak'ta binlerce bebeği gece tatlı rüyalarında şehid eden, yüce Allah'ın evi olan camileri bombalayan Amerika'ya (büyük şeytan) ve dünyada zulüm uygulayan daha birçok zalime hizmet ederek. Ama bir müslüman bu zalimlerin çıkarlarına nasıl hizmet eder? Gelirinin bilmem yüzde

kaçını Filistin'e ölüm olarak gönderen koka kola'yı içerek, mcdonalds'a giderek hizmet eder. Bu zulme hizmet yolları saymakla bitmez.

İnsanlar dünyanın diğer ucunda yemeğe ekmek, içmeye su bulamazken iki ayaklı varlıklar Coca Cola, Mcdonalds, Pepsi vs. peşinde. İşte bu manzara o eşref-i mahlukatın vicdanının nasıl hayvanlaştığını, şerefinin ve onurunun nasıl ayaklar altında çiğnendiğinin görüntüsüdür.

Buradan bütün iki ayaklılara sesleniyorum: nasıl oluyorda gece kuş tüyü yatağında rahat yatabiliyorsun. Nasıl oluyorda Filistinli kardeşlerinin kanının simgesi olan Coca Cola içebiliyorsun. Nasıl oluyor da ben müslümanım ben insanım diye caka satıyorsun.

Unutmayın ki iki ayaklılar, karanlık diye birşey yoktur. Karanlık ışığın yokluğudur. Bir gün gelecek bu zulüm diyarlarında özgürlük meşaleleri yanacak ve o zaman zalimler ve karanlıkları yok olacak, "hak geldi, batıl zail oldu, zaten batıl zail olmaya mahkumdur." Şunu unutmayın ki kafirlere benzeyen onlardır. Siz de yaklaşmakta olan o şiddetli ateş yaklaşmadan doğru yolu bulun. Yeryüzünde ve ruhunuzda aydınlık için vicdanlarınızda bir meşale yakın.

İnanıyorsanız mutlaka kazanacaksınız.

SENİN PARANLA
KAÇ KİŞİ DAHA ÖLECEK !

NE OL, NE OLMA...

Paranı ver, selam ver, gönlünü ver, canını ver ama, **Sırrını Verme.**

Günlerini say, servetini say, büyüklerini say ama, **Yerinde Sayma.**

Eşini beğen, işini beğen, arkadaşını beğen ama **Kendini Beğenme.**

Emek ver, kulak ver, bilgi ver ama hiçbir zaman, **Boş Verme.**

Fidan büyüt, garip doyur, çocuk besle ama, **Kin Besleme.**

Hedefe koş, cihada koş, yardıma koş ama, **Ortak Koşma.**

Davet et, hayret et, affet, tövbe et ama, **İhanet Etme.**

Satıcı ol, alıcı ol, kalıcı ol, bulucu ol ama, **Bölücü Olma.**

Okumaktan zarar gelmez, oku ama, **Lanet Okuma.**

Elini aç, gözünü aç, kapını aç ama, **Ağzını Açma.**

Ev al, araba al, abdest al ama, **Beddua Alma.**

Rakibini geç, sınıfını geç ama, **Gülüp Geçme.**

Yaklaş, konuş, tanış ama, **Uşaklaşma.**

Seslen, uslan ama, **Yaslanma.**

Doğrul, devril ama, **Eğilme.**

İtil, atıl ama, **Satılma.**

• GENÇLİĞİNİ EĞLENMEKLE GEÇİREN, İHTİYARLIĞINI AĞLAMAKLA GEÇİRİR.

• İLMİN KAYNAĞI ZEKA, AMELİN Kİ DE İRADEDİR.

• BAŞARININ İLK ŞARTI, İRADELİ OLMAKTIR.

• GAYRET, İRADENİN İFADESİDİR.

• BAŞLADIĞIN BİR İŞİ YAPIP BİTİRMEYEN BAŞKA BİR İŞE BAŞLAMA.

ALİ FUAT BAŞGİL

R Ö N E S A N S

Ertuğrul Bayramoğlu

Tarihimize ilgili olan ancak es geçilen konulardan biri de Rönesans ile ilgili olarak ezberlediğimiz klişelerdir. Avrupa Rönesans'ı ile ilgili kaynaklarda Fatih ve Rönesans arasındaki ilişkilerden bahsedilmez. Ders kitaplarımızda da bu konu anlatılırken Fatih'in Avrupa siyasetleri ile Rönesans arasındaki ilişkiye pek dikkat çekilmemektedir. Oysa Rönesans'ın kültürel yönü olmasa bile siyasi yönünde Fatih'in önemli bir etkisi vardır. Önce yine olayın başlangıcını hatırlayalım.

Fatih'in Balkan ve Karadeniz siyaseti Venedik'i oldukça zor durumda bırakır. Ticaret kolonileri tek tek elden çıkmaya başlar ve en son 1463 yılında Osmanlı devleti Bosnahersek'i ilhak edince Venedik'in başını çektiği Macaristan, Al-

many, Lehistan, Papalık, Floransa, Napoli gibi batılı devletler ve Karamanogulları, Ak Koyunlulardan oluşan müttefikler, Osmanlı devletine savaş ilan ederler. Bu savaş 16 yıl sürecek ve Osmanlı devleti Fatih'in dehası sayesinde müttefiklerin bir araya gelmesine engel olarak tek tek savaştığı müttefikleri yenilgiye uğratmıştır. Burada Fatih'in dehası ortaya çıkmaktadır. Fatih bu savaşın başında Venedik olduğunu bilmektedir. Dolayısıyla Fatih'in politikaları Venedik'i zayıflatmaya yönelmiştir. Fatih bir ticaret şehri olan Venedik'i zayıflatmak için İtalya'da bulunan nispeten zayıf olan ve askeri açıdan bir önemi olmayan bir şehir devletine Floransa'ya destek verir, savaşın başlarında yani 1463 yıllarında Floransa'nın Osmanlı ülkesine ve Yakın Doğu'ya olan ticareti hiç mesabesindeydi. Böylece Fatih Venedik'i yıkmak için Floransa'yı fevkalade himayeye başladı. Bu suretle Türkler Floransa'nın XV. asrın ikinci yarısında küçüklüğü ile mütenasip olmayan refah, terakki ve haşmetine yardımcı olmuşlardır. 1507 de Galata'da 60-70 Floransa ticaret firması olup bunların iç hacmi yılda 5-6 yüz bin duka altına (bugün ki rayiçle 400-500 milyon dolar) baliğ oluyordu. Bu Floransa gibi küçük bir ülke için büyük bir rakamdır ve Fatih'in ver-

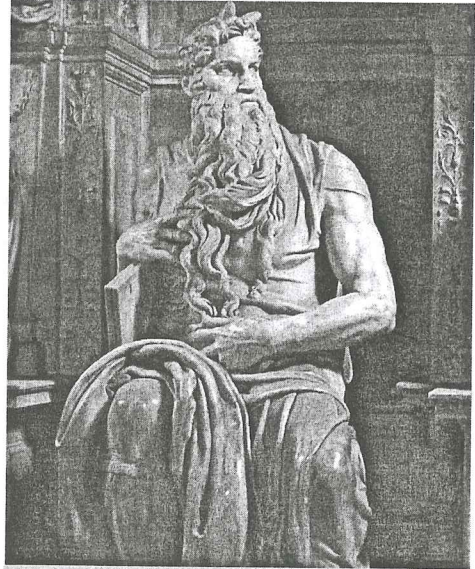

Leonardo Da Vinci

diği imtiyazların sonucudur.” Böylece Fatih’in planı sonuçlarını verir. Venedik hırpalanır askeri açıdan ve bir önemi olmayan Floransa devleti güçlenir ve zenginleşir, bu suretle rönesans hareketinin maddi zemini hazırlanışına önemli bir katkı oluşur. Çünkü bildiğimiz gibi İtalya’da doğan Rönesans hareketinde Floransa şehrinin ve bu şehirdeki ticaret zengini olan Medici ailesinin önemli bir yeri vardır. İtalya ve Rönesans deyince aklımıza gelen sanatçıların hayatlarını incelediğimiz zaman bile Floransa’nın önemi ortaya çıkıyor. Michelangelo (1475-1564), Leonar da Vinci (1452-1519), Rafaello (1483-1520) gibi sanatçılar, ya Floransa’da doğmuşlar, sanat hayatlarına burada başlamışlar ya da sanat hayatlarında bu şehrin önemli bir yeri olmuştur. Bu sanatçıların yaşadıkları tarihlere dikkat edersek göreceğiz ki Fatih’in İtalya politikaları sonucu Floransa’nın zenginleşmesinden sonra bu sanatçılar ortaya çıkmıştır. Tabi ki bu Floransa’nın önemini tamamen Fatih’e

bağlamak değildir. Ama tarihi bir vaka olarak var olanı da göstermek lazım gelir. Dolayısıyla yukarıda da belirttiğimiz gibi Rönesans’ın kültürel olmasa bile maddi alt yapısında Fatih Sultan Mehmed’in Venedik politikasının etkisi vardır. Ama ne yazık ki bu yön çoğunlukla görmezden gelinmektedir. Rönesans’a Endülüs etkisi ise alçak sesle de olsa Batı’da seslendirilmeye başlanmıştır. Rönesans’ın Antik Yunan’ın canlandırılması olarak alırsak Antik Yunan klasikleri Avrupa’ya Endülüs müslümanları es geçmekte ezberlediğimiz klişelerden biridir.

Konumuz hayatımızın bir alanında sosyal bilimlerde ezberlediğimiz bazı klişelerin içeriği ile ilgili idi. Yazıya başlarken belirttiğim gibi bu iddialı bir yazı değildir. Bunu yüksek sesli düşünme ya da zihnimde oluşan bazı şüpheleri sizlerle paylaşma olarak da kabul edebilirsiniz. Size sunulan bu klişeler hakkında bazı şüpheler oluşturulabilirdi bu yazı işlevini yerine getirmiştir.

Michelangelo'nun Musa Heykeli

Eskiden "Allahaismarladık" Vardı...

Elif Çamyaran

Geçmişten günümüze kadar uzanan döngüde değişen şeylerden bir tanesi de 'Türkçe'. Zamanında insanlar isteklerini vurgulayarak belirtirdi. Şimdi nerede...

Zamanında insanlar 'geliyorum' diyordu. Günümüzde 'r' fazlalık geldi, 'geliyom' oldu. Gelecekte ne olacağı belli olsa gerek 'geliy'. Bu sözcük milenyum sözcüğü olacak.

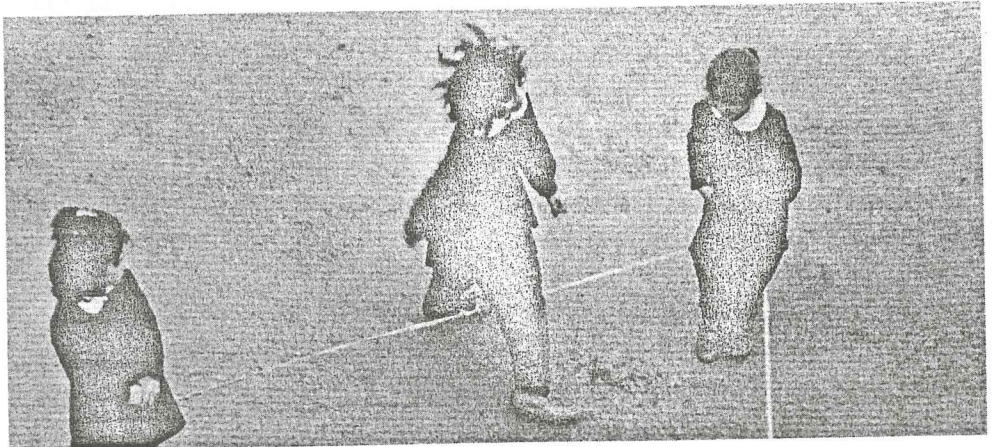
Önceden insanlar 'allahaismarladık, selamünaleyküm' derlerdi. Görüldüğü kadarıyla bu kelimeler ağızımızı yordu. İnsanlık kendine yeni selamlaşma sözcükleri buldu; 'bye,hello,çüzz'. Gelecek zamanda ne olacağı meçhul. Önceden insanoğlu birbirine saygı duyardı. Küçükler büyüklere saygı değer sıfatlarla itam ederdi. Şimdilerde ise 'babalık, dostum' favori sözcükler olmaya başladı.

Önemli bir konu var ki toplumların en değerli hazinesi saygı. Son günlerde halkımız bu hazineden yoksun. Bu da insanoğlunun körelttiği bir değer. Artık kimse birbirine saygı duymuyor. Tabii bu bir genelleme. Bu genellemenin içine girmeyen

insanlarımız mevcut. Ama bu da bir azınlık. Zamanla Türkçe ve diyalogumuz dışında tüm arkadaşlarımız ve dostluk bağlarımız dahi körelti. Kaybettiğimiz konuşma ve karşılıklı ilişkilerimiz, zamanla birer birer dostluk ve arkadaşlarımızı da kaybetmemizi sağladı. Akriba ziyaretleri, mahalle arasını dolduran çocuk çılgınlıkları teker teker azaldı sanki... Sokak arasını inleyen misket sesleri, mahallelerde camdan cama sohbet eden teyzeler ve oyuncaklarıyla birbirlerine kahve yapan minik bayanlar... Artık o kadar azaldı ki bu tatlar. Hiç düşündünüz mü neden artık İstanbul'un, yaşadığımız şehirlerin tadı yok? Biz mi yok ettik bu tadı? Yoksa zaman mı?

Yüreğimizi kıpırdatan bu tatlar geçmişin tozlu sayfalarında, pembe anılarda mı kalacak? Gözlerimizi kapattığımız zaman bu güzel atmosfer sarıyor etrafımızı. Bayramların dahi eski şeker tadı kalmadı artık. Bize zor geliyor galiba büyüklerimizi ziyaret etmek, gönüllerini almak...

Fazla lafa hacet yok... önceden hoş sohbet, saygı vardı. Şimdi nerede...

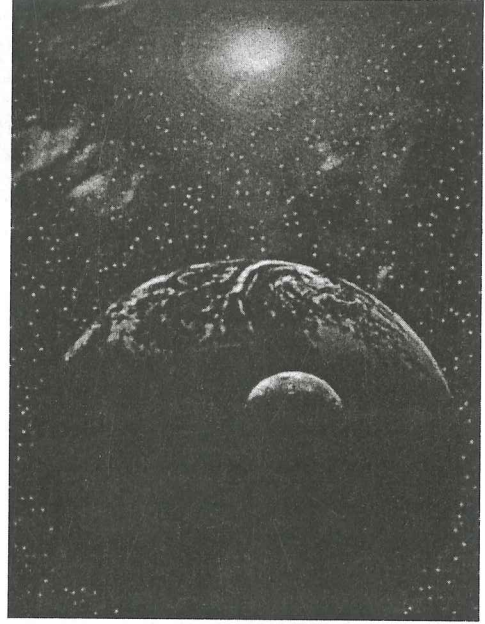
AY OLMASA

Uğur Peker

Güneş sistemimiz oluşurken koşullar çok az farklı olsaydı, bizler için her şey değişik olabilirdi. Dünyanın madde dağılımı, büyüklüğü, enerjisi, dönme eksenini açısı, atmosfer ve mevsimler çok farklı olabilirdi. Dünyamızda hayat belki yine gerçekleşebilirdi, ama farklı şekilde. Bu hali ile sanki her şey, en ince detayına kadar insan için özel olarak hazırlanmış gibidir. Peki bu oluşum içinde ayın görevi nedir? Nasıl oluştuğu ve dünyanın yörüngesine nasıl girdiği hala büyük bir sır olan Ay'ın bu mükemmel düzen içindeki yeri nedir? Yaşamın oluşmasına ne katkısı vardır? Ay olmasaydı ne olurdu?

Dünyadaki yaşam koşulları bakımından Ay'dan kaynaklanan hiçbir olumsuz etken yoktur. Yani Ay'ın varlığının hiç bir zararı yoktur. Ya yararı?

Ay'ın dünya üzerindeki en büyük etkisi, çekim gücü nedeniyle onun kendi etrafındaki dönüş hızını yavaşlatıp, bildiğimiz günlük periyoduna getirmesidir. Ay'ın olmaması dünyanın dönüş hızının artmasına, yaklaşık 15 saatlik bir gün süresinin oluşmasına sebep olacak, günler kısılacak, canlılardaki biyolojik saat alt üst olacak, yaşam biçimleri ve yapıları farklılaşabilecek, buna ayak uyduramayanlar yok olacak, fırtına, kasır-

ga gibi atmosferik olaylar çok şiddetlenecekti.

Neyi değiştireceği bilinmez, ama Ay'ın yokluğunda artık ay ve güneş tutulmaları da olmazdı. Dünya üzerindeki gel-git olaylarının yüzde 70'i Ay'dan, diğer yüzde 30'u ise Güneş ve gezegenlerden kaynaklandığı için Ay olmayınca, gel-git olayları da yüzde 70 azalırdı. Denizlerdeki gel-git olayı en çok Kanada'da Fundy körfezinin de meydana gelir. Bu sırada deniz 15,4 metre yükselir. Bu olay Manş sahillerinde 11,5 metre, Çanakkale Boğazı'nda 5-6 santimetre olup

İstanbul Boğazı'nda pek hissedilmez. Ay'ın etkisiyle yalnız denizler değil karalar da hareketlenir. Kara parçalarında saptanan en büyük yükselme ise 50 santimetredir. Astronomik gözlemlerde nasıl atmosferimiz iyi görüş almamıza engel teşkil ediyorsa Ay'ın ışığı da öyledir. Öyleyse Ay'ın olmaması bu konuda faydalı olacaktı. Dünya'nın yörünge hareketindeki Ay'dan kaynaklanan küçük-salınım hareketleri yavaş yavaş ortadan kalkacak, ama dünyanın dönme eksenini

bundan pek etkilenmeyecekti.

Ay uzay boşluğunda başıboş gezen göktaşlarına karşı bir kalkan görevi yaptığından, yokluğunda dünya yüzeyine daha fazla göktaşı düşebilecekti.

Ay olmayınca etkinliklerini geceleri ay ışığında sürdürebilen bir çok canlı türü de bunu yapamayacaklardı. Ay olmasaydı insanların dolunaydan etkilenmesi ve kurt adam hikayeleri de ortadan kalkacaktır.

“Bir bilmecem var çocuklar”ın Azeri versiyonu:

Bir sormacam var balalar
Gaydi gaptır gaptır
Çaya gaamaltıya gatar
Dimeli nedir nedir
Miskimit denince ahla
Tamam şindi gaptım
Heman onun adı düşer
Eti Eti Eti

Siz Siz Olduğunuz İçin Özelsiniz!

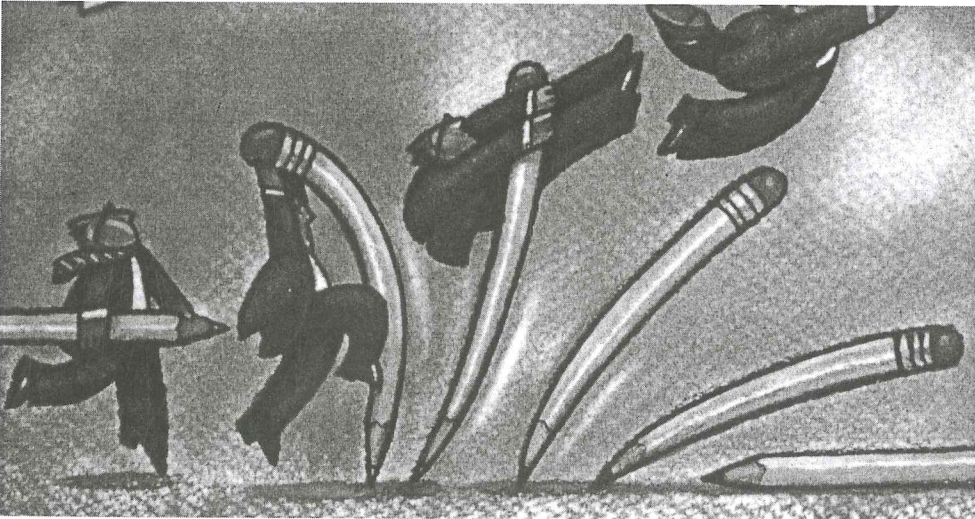
Salıha Can

Pek hürmetli lise sondaki arkadaşlarım, tamam anlıyorum büyük bir heyecan içerisindeyiz, üç saatte binlerce kişiyle yarışacaksınız. Etrafa mahcup olmak, harcanan onca paranın boşa gitmesi, hayallerinizin suya düşmesi gibi fobileriniz var. Ama Allah aşkına bir kendinize gelin ya! Olayı bu kadar dramatikleştirmenin, moralinizi bozmanın, sıkıntı bahanesiyle çikolatalara saldırıp yüzünüzde sivilce şenliği çıkartmanın ne alemi var?

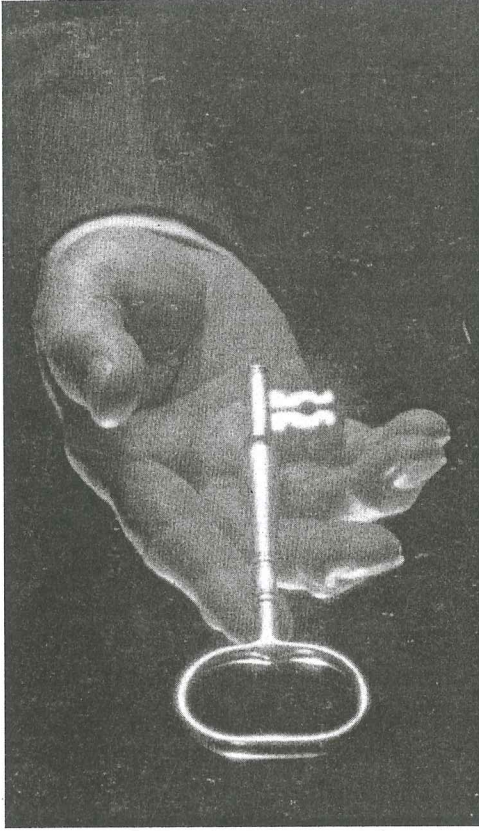
Gireceğiniz bu sınav size yeni bir kişilik kazandırmayacak, sizi derdin, acının, sıkıntının olmadığı alemlere de götürmeyecek, ahirette de bir güvence sağ-

lamayacak, ölenleri geri getirmeyecek. Sadece şu fani dünyada biraz daha iyi şartlarda yaşayabilmek için bir kapı açacak o kadar! Eee dilediğine istediğini veren Rabbim de bize o kapıyı açacak olduğuna göre şu aylar stresten unutuverdiğiniz (ki umarım yanılıyorumdur) tevekkülün tam sırası.

Geçen gün bir arkadaşım ile buluştum. Hala şoktayım! Arkadaşımın bir yıl önceki ve bir yıl sonraki ruh halini karşılaştırdıkça 'Allah'ım ben de mi öyle olacağım' demekten kendimi alamıyorum! Sohbetimizin temeli havuz problemlerinin denklemlerinin çok zor kurulması üzerine oldu. Problemlerin di-

şında da ya kazanamazsam kelimesini ona unutturmakla ve her şeyi bilemeyeceğini anlatmakla ona moral vermeye çalıştım. İşin komik yanı da devamlı sınavındaki şahsiyetinin kendisinden ne kadar çok zeki olduğundan, onun fizik netlerinin kendisinin netlerinden daha yüksek olduğundan falan bahsemesiydi. Kaşlarımı öyle bir çatıp ona bakmışım ki en sonunda susmak zorunda kaldı. Yani çok şükür mantıklı bir insansın, bu kadar sınıf atlamışsın, onca güzel faaliyetlerde bulunmuşsun ama karşıma geçip falanca kadar zeki olmadığından yakınıyorsun! Bu Allah'ın gücüne gider. Allah herkese bir kapasite vermiş, sen bunu aşamazsın ki... Bu zamana kadar çalışmışsın. Tevekkül et. Tüm bunları dedikten sonra biraz silkinmiş olmalıydı ki

'hakkımsın... E sen neler yapıyorsun? Diye bir cümle kurdu. Ve ben de sabırsızlıkla beklediğim bu cümleyi, onu neşelendirmek üzere iyice değerlendirdim.

Kısaca birbirleriyle çözdükleri soru sayısını karşılaştırıp 'ah be! Keşke dün akşam daha geç yatıp şunun soru sayısını geçseydim' diyen arkadaşlar... Masanızdaki tüm kitapları (daha sonra toplamak karşılığıyla) yere atın! Odanıza O² nin hakim olmasına izin verin ve pencereleleri açın. Yatağınızda yorulana dek zıplayın. Bir bardak kuşburnu çayınızı slov müzik eşliğinde içtikten sonra yüzünüzü bol su ile yıkayın. Aynada yüzünüzden süzülmekte olan damlacıkları ve kendinizi izleyin. **Siz - siz- olduğunuz için özelsiniz! Gireceğiniz sınavı abartmayın. Sahip olduğunuz nimetlerin tadını çıkarın. Herkesin sizleri, karakteriniz, davranışlarınız için sevdiğini unutmayın ve onların ne olursa olsun sizin yanınızda olacaklarını da, bundan emin olun...**

Hadi bakalım bu kadar motivasyon yeter. Şimdi dersinize dönün. Sabredin birazcık! Sonrasında güzel bir tatil sizi bekliyor. Ve unutmayın ki çalıştığınız ve tevekkül ettiğiniz halde hala bir şeyler ters gidiyorsa ibadetlerinize olan bağlılığınızı gözden geçirin. Gene de size göre bir şeyler ters gidiyorsa o zaman; " ... Olur ki hoşunuza gitmeyen bir şey, sizin için hayırlıdır ve olur ki, sevdiğiniz bir şey de sizin için bir şerdir. Allah bilir de siz bilmezsiniz." (Bakara, 216) ayetini hatırlamanızı tavsiye ederim.

Yüzünüzden tebessümü eksik etmeyin.

Dualarımız sizlerle..

Başarısızlıktan Korkanlar

Durmuş Öztürk

Başarısızlıktan korkanlar, kafalarında hep çelişkilerle yaşarlar. Bu da onların hedefe ulaşmalarını engeller. Fakat kendilerine bir hedef, bir amaç edinilenler bu hedefe bu amaca gittikçe bir adım daha yaklaşırlar. Sizlere bunun hakkında iki yaşanmış olay açıklayacağım;

21 yaşında işinde başarısız olmuş, pes etmemiş

22 yaşında bir yasama seçimini kaybetmiş, pes etmemiş;

24 yaşında tekrar işinde başarısız olmuş, pes etmemiş;

26 yaşında karısı vefat etmiş, pes etmemiş;

27 yaşında ruhsal bunalıma girmiş, pes etmemiş;

34 yaşında kongre seçimlerini kaybetmiş, pes etmemiş;

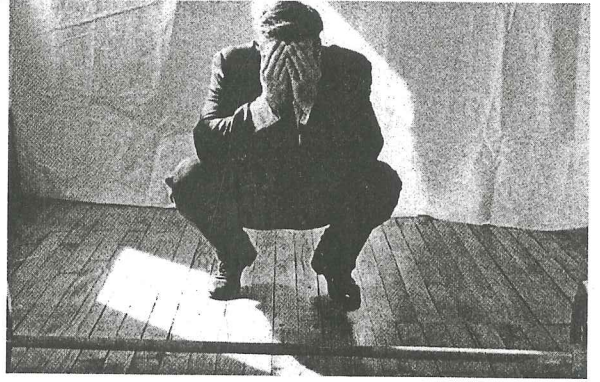
36 yaşında tekrar kongre seçimlerini kaybetmiş, pes etmemiş;

43 yaşında senato seçimlerini kaybetmiş, pes etmemiş;

47 yaşında başkan yardımcılığını kaybetmiş, pes etmemiş;

52 yaşında ABD'ye başkan seçilmiş amacına ulaşmış. İşte bu kişi Abraham Lincoln'dür. Müthiş bir kararlılıkla bunu başarmıştır. Bu kişinin hayatı bir hedef, bir amaç belirleyen insanlara bu hedeflerin kararlılıkla daha kolay ulaşacaklarına örnektir. İkinci hikaye ise şudur;

Mühendis Ellias Hawe, uzun çalışmalar sonucu dikiş makinesi yapmayı başarmıştır. Fakat bir problem vardır. İlk yaptığı iğnelerde deliklerin iğnenin

ortasında olması, dikiş dikmeyi mümkün kılmamaktadır. Haw yine iğneni deliğini düşünmekten bitkin bir şekilde uykuya daldığında bir rüya görür

Vahşi bir kabileye esir düşmüştür. Kabile reisi önünde duran dikiş makinesini göstererek Ellias Howe diye bağıırır. Ya bu makineyi derhal tamamlarsın ya da ölürsün! Korkudan titreyen ve ter içinde kalan Hawe dikiş makinası ile ilgili hiçbir şey düşünemez olmuştur. Mızraklar gövdesine saplanmak üzere kalkarken bir şey farketmiştir. Mızrakların ucunda bulunan göz şeklindeki delikler, düşünüp de bir türlü keşfedemediği dikiş iğnesinin ta kendisidir. Hawe mızraklar tam üzerine inerken uyanır. Dosdoğru iğnelerin başına koşar. Dikiş iğnesi artık mükemmel bir şekilde çalışmaktadır. İşte bu hikaye de kararlı olmanın büyük bir örneğidir. Kendilerini bir hedef ve bir amaca adayanların hayatları bir yana rüyaları bile hizmetkar olur.

Çözüm için var güçleriyle çalışanlar her zaman başarılı olmuşlardır ve olacaklardır.

TIKANDI BABA

Sultan Mahmut kılık kıyafetini değiştirip dolaşmaya başlamış. Dolaşırken bir kahvehaneye girip oturmuş. Herkes bir şeyler istiyor:

- Tikandı Baba, çay getir
- Tikandı Baba, kahve getir...

Bu durum Sultan Mahmut'un dikkatini çekmiş.

- Hele baba anlat bakalım, nedir bu Tikandı Baba meselesi?

- Uzun mesele evlat, demiş Tikandı Baba.

- Anlat baba anlat merak ettim, deyip çekmiş sandalyeyi.

Tikandı Baba da peki deyip başlamış anlatmaya:

- Bir gece rüyamda birçok insan gördüm. Her birinin bir çeşmesi vardı ve hepsi de akıyordu.

Benimki de akıyordu ama az akıyordu. "Benimki de onlarınki kadar aksın" diye içimden geçirdim.

Bir çomak aldım ve oluşu açmaya çalıştım. Ben uğraşırken çomak kırıldı ve akan su damlamaya başladı. Bu sefer içimden "Onlarınki kadar akmasa da olur, yeter ki eskisi kadar aksın." dedim ve uğraşırken oluk tamamen tıkanı ve hiç akmamaya başladı. Ben yine açmak için uğraşırken Cebail göründü ve "Tikandı baba, tıkanı. Uğraşma artık." dedi. O gün

bu gündür adım "Tikandı Baba"ya çıktı ve hangi işe elimi attıysam olmadı. Şimdi de burada çaycılık yapıp geçinmeye çalışıyoruz.

Tikandı Baba'nın anlattıkları Sultan Mahmut'un dikkatini çekmiş. Çayını içtikten sonra dışarı çıkmış ve adamlarına:

- Her gün bu adama bir tepsi baklava getireceksiniz. Her dilimin altına da bir altın koyacaksınız ve bir ay boyunca buna devam edeceksiniz.

Sultan Mahmut'un adamları peki demişler ve ertesi akşam bir tepsi baklavayı getirmişler. Tikandı Baba'ya baklavaları vermişler. Tikandı Baba baklavayı almış, bakmış baklava nefis. "Uzun zamandır tatlı da yiyememiştik. Şöyle

ağız tadıyla bir güzel yiyelim” diye içinden geçirmiş. Baklava tepsisini almış evin yolunu tutmuş. Yolda giderken “Ben en iyisi bu baklavayı satayım evin ihtiyaçlarını gidereyim” demiş ve işlek bir yol kenarına geçip başlamış bağırmaya:

- Taze baklava, güzel baklava !

Bu esnada oradan geçen bir Yahudi baklavaları beğenmiş. Üç aşağı beş yukarı anlaşmışlar ve Tıkandı baba baklavayı satıp elde ettiği para ile evin ihtiyaçlarının bir kısmını karşılamış. Yahudi baklavayı alıp evine gitmiş. Bir dilim baklava almış yerken ağzına bir şey gelmiş. Bir de bakmış ki altın. Şaşırmış. Diğer dilim diğer dilim derken bir bakmış her dilimin altında altın. Ertesi akşam Yahudi, acaba yine gelir mi diye aynı yere geçip başlamış bekleme-ye. Sultanın adamları ertesi akşam yine bir tepsi baklavayı getirmişler. Tıkandı Baba yine baklavayı satıp evin diğer ihtiyaçlarını karşılamak için aynı yere gitmiş. Yahudi hiçbir şey olmamış gibi

- Baba baklavan güzeldi. Biraz indirim yaparsan her akşam senden alırım, demiş. Tıkandı Baba da

- Peki, demiş ve anlaşmışlar.

Tıkandı Baba’ya her akşam baklavalar gelmiş ve Yahudi de her akşam Tıkandı Baba’dan baklavaları satın almış. Aradan bir ay geçince Sultan Mahmut, “ Bizim Tıkandı Baba’ya bir bakalım.” deyip Tıkandı Baba’nın yanına gitmiş. Bu sefer padişah kıyafetleri ile içeri girmiş. Girmiş girmesine ama birde ne görsün bizim Tıkandı Baba eskisi gibi darmadağın. Sultan:

- Tıkandı Baba, sana baklavalar gelmedi mi? demiş.

- Geldi sultanım.

- Peki ne yaptın sen o kadar baklava-

yı?

- Efendim satıp evin ihtiyaçlarını giderdim, sağolasınız, duacınızım. Sultan şöyle bir tebessüm etmiş:

- Anlaşıldı Tıkandı Baba anlaşıldı, hadi benimle gel, deyip almış ve devletin hazine odasına götürmüştü.

- Baba şuradan küreği al ve hazinenin içine daldır. Küreğine ne kadar gelirse hepsi senindir, demiş.

Tıkandı baba o heyecanla küreği ters-ten hazinenin içine bir daldırıp çıkarmış ama bir tane altın küreğin ucunda düştü düşecek. Sultan demiş:

- Baba senin buradan da nasibin yok. Sen bizim şu askerlerle beraber git onlar sana ne yapacağını anlatırlar, demiş ve askerlerden birini çağırmış

- Alın bu adamı Üsküdar’ın en güzel yerine götürün ve bir tane taş beğensin. O taşı ne kadar uzağa atarsa o mesafe arasını ona verin, demiş.

Padişahın adamları “peki” deyip adamı alıp Üsküdar’a götürmüşler.

-Baba hele şuradan bir taş beğen bakalım, demişler. Baba:

- Niçin, demiş. Askerler:

- Hele sen bir beğen bakalım demişler.

Baba şu yamuk, bu küçük, derken kocaman bir kayayı beğenip almış eline.

- Ne olacak şimdi, demiş

- Baba sen bu taşı atacaksın ne kadar uzağa giderse o mesafe arasını padişahımız sana bağışladı, demiş. Adam taşı kaldırmış tam atacakken taş elinden kayıp başına düşmüş. Adamcağız oracıkta ölmüş. Askerler bu durumu Padişaha haber vermişler. İşte o zaman Sultan Mahmut o meşhur sözünü söylemiş:

“Vermeyince Mabud, Neylesin Sultan Mahmut”

Genç Öncüler Çanakkale Gecesi

Kemal Demir

Genç Öncüler ayda bir olmak üzere düzenledikleri toplantılarına mart ayında da devam etti. En azından İstanbul'daki kardeşlerimizle bir araya gelecek ay da bir de olsa hasret giderip o ayın gündemini paylaşıyoruz. Mart ayı gündemimizde "Çanakkale" vardı.

Bugün İslam ümmetinin sahip olduğu bazı imkanlardan söz edebiliyorsak bunda Çanakkale savaşlarının payını anmamak bir vefasızlık olur. Gözlerini kırpmadan ümmet için ölüme giden binlerce şehidi anmamak, unutmak Genç Öncüler'e yakışmaz.

Çanakkale Savaşları bitti mi? Bitmedi zihinlerde devam ediyor. Bugün toplar, tüfekler, denizaltılar yerine, medya, aydınlar ve vurdumduymazlar sayesinde bu savaş devam ettiriliyor. İşte Genç Öncüler gecesinin üzerinde durduğu nişan noktası buydu.

Kuran-ı Kerim okunmasıyla başlayan gecemiz sunuş ve Genç Öncüler

adına yapılan konuşmanın ardından Çanakkale savaşlarının cephelerde gün gün nasıl gerçekleştiğini anlatan slayt gösterimiyle başladı. Salonu dolduranların tüylerini ayağa diken görüntüler eşliğinde tarihi tekrar yaşadık.

Çanakkale'den büyük bir destan olmasına karşın aslında belgesellerle, sanat eserleriyle daha fazla anlatılmalıydı. Yine de Çanakkale en iyi anlatan Mehmet Akif oldu bize. Akif merhumun "Çanakkale Şehitlerine" adlı şiirinin okunmasıyla sürdü programımız.

Çanakkale hakkında söylenecekler de mi bitti? Bugün için ne anlam ifade ediyor Çanakkale? Evet tarihçi yazar Ertuğrul Bayramoğlu, "yaşanılan değil, yaşayan Çanakkale" başlıklı konuşmasında savaşın tarihin derinliklerinde kalmadığını, savaşın sebepleri göz önünde bulundurulursa sadece bir cephenin kapatıldığını ama savaşın başka bir şekilde devam ettiğini vurguluyordu konuşma-

sında. Gözler ondandıydı, çünkü savaş sırasında yaşananlar öyle enteresan ve mucizeviydi ki bir de bunu yaşayanlar bizim gibi öncüler, Çanakkale'nin Öncüleri olunca değil gözler, gönülller de dikkat kesiliyordu. Evet bu savaş sadece topraklarımıza yöneltilmemiştir, değerlerimize yöneltilmişti. Bugün de aynı değerlerin savaşını verecek öncüler gerekiyordu.

Programımız yine Çanakkale'yi en güzel anlatan "Dur Yolcu" adlı şiirin okunmasıyla devam ediyordu. Katılım açısından da içerik açısından da yoğun geçen gecemiz, Çanakkale savaşlarında

Anadolu insanının hangi fedakarlıklarla cephede savaştıklarını ve hangi duygularla şehit olduklarını anlatan ve arkadaşlarımız kısa sürede büyük bir heyecanla hazırladıkları piyesle devam etti. Piyesin sonunda ilahi korosunun tüm salona okuttuğu ezgilerle gecemiz sona erdi.

Üç saate yakın süren Genç Öncüler Gecesi gerçekten büyük bir emek ve gayretle Çanakkale'ye yakışır bir şekilde tamamlandı. Emeği geçen herkese bize Çanakkalenin manevi havasını yaşattıkları için teşekkür ediyoruz.

Sevmeye Davet!

Güler Hıçum

Sevmek; sevmek nedir ki? Tutunmak, bağlanmak, bir varlığa, bir şeye yaklaşmak, özlem duymaktır. Fedakarlık ve sadakate ancak bu yolla ulaşılır. Sevgiyle... Yaratan, yaratılanın kalbine bir sevgi koymuştur. Ve o, bu sevgiyi mad-diyata bağlayabilir, bir eşyaya, bir varlığa, bulunduğu mevkiye, makama belki de. Ya da yüreğini İslamın yüceliği ile beraber Yaratanın ve Resul'ün sevgisi ile doldurur.

Korkmak da bazen sevgi ile yerini bulur. Nedense insan sürekli korktuğundan kaçır. Allah'tan korkan ise ona yaklaşır. Yaklaşmak da sevgi değil midir?

Çoğu zaman insan sevdiği şeylere pek çok ilgi gösterir. Gerek arkadaşlar arasında, gerekse aile ortamında sevdiği şeyleri anlatmaktan hoşnut olurlar. Onlarla beraber sevdiği şeyleri inceler, araştırır. Bunları yaparken de çok mutlu olur. Arasına bunlarla uğraştığı için kendisi ile gurur duyar. Ve o insan karşısında ki insana sevdiği şeyi o kadar güzel anlatmıştır ki, o insanı gör-
düğü zaman "Bu onu aşırı seviyor" der. Oysa o kadar vasfını, özelliğini, güzelliğini, merhametini, sevgi-

sini, yüceliğini, doğruluğunu bildiğimiz "Allah'ı seviyoruz" diyoruz. "Allah'ı seviyoruz, Resulü seviyoruz" diyorsak neden Allah'ın, peygamberin bitmez tükenmez olan vasıflarından hiçbir ortamda mevzu bahis bile etmiyoruz, yeterince sevdirmiyoruz. Bir hiçi, malli ayaniyi her kılıfa sokuyoruz da her şeye dönüştürüyoruz da her şeyi açık olan Allah'ın Resul'un vasfını neden hiçbir yerde anlatmıyoruz.

Bizi her yerde her zaman gören, bize bizden daha yakın olan Rabbimiz ile birlikte yürüyor, Rabbimizle oturuyor, Rabbimiz ile birlikte yaşıyoruz. Bize bizden uzak, bize ondan yakın hiçbir şey yoktur etrafımızda. Bu dünyanın en büyük güzelliğine sahip olabilmek için önce insan olma gibi, kalbimize sevgiyi yerleştirme gibi müthiş bir im-

kanın farkında olmamız gerekir. Kalbimize bu sevgi işlenirse ancak o zaman İslam'ı yaşayabilir ve hayat metodu ediniriz.

Allah bizi bizim kötülüklerimizden korusun!

Aksaray'da bir lastikçinin vitrininden : "Vindovslu aletle rot balansı yapıyoruz..."

Gebze'de bir eczanenin camından... "SSK gözlüğü yazılır. Tansiyona şekere bakılır. Kurban kesilir..."

"Dostum bana bi tane Yüzüklerin Efendisinin çocuk versiyonundan verir misin?"
Yanındaki adam korsan VCD'ciden Harry Potter'i isterken...

"Kartuş ve kolonya doldurulur." Eskişehirde bir dükkanın camından...

"Burada adam olana, edebiyatla konuşana hizmet verilir..." Eminönü'nde bir bakkalın camından...

İzmir'deki enterasan bir kuaförün devasa afişindeki gaz verici cümle : "Bir fön neyi değiştirmez ki !..."

Bir kırtasiyenin camından : "Patlayan top geldi !..."

Kocaeli Hereke'de Y.Y.B.F. karşısında kendi halinde bir bakkalın camından: "Penguin yemi bulunur !"

Kadıköyde bir duvar : "Reşat, lütfen buraya park yapma !..."

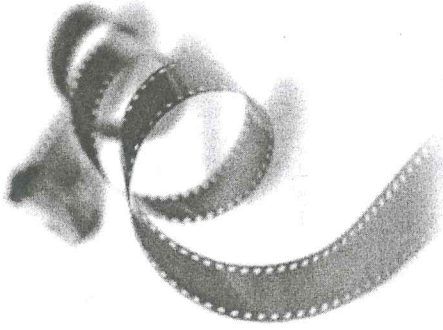

Gerçek İnek ?

Amiiin :)

SİNEMA

Mustafa Emin Büyükoçkun

Bir Festivalin Ardından

Merhaba, yeni bir sayıda tekrar birlikteyiz. Geçen ay sayfamızla ilgili olarak sizlerden çok olumlu tepkiler aldık. Bizim için çok değerli olan görüşlerinizi ve değerli katkılarınızı lütfen bize iletmeye devam edin. Bize genconculer@yahoo.com elektronik posta adreslerinden ulaşabilirsiniz.

Geçtiğimiz Mart ayında 1001 Uluslararası Belgesel Film Festivali'nin 7.'si düzenlendi. 3-7 Mart tarihleri arasında gerçekleşen gösterimlere sinemaseverler büyük ilgi gösterdi. Festival kapsamında yerli ve yabancı yönetmenlerin belgeleri Fransız Kültür Merkezi ve İtalyan Kültür Merkezi'nde ücretsiz olarak gösterildi. Biz de festivaldeki birçok filmi izleme imkanı bulduk. Birbirinden ilginç filmler arasında dikkatimizi çeken filmler de oldu.

Bunlardan biri Paulo Rodriguez'in ödüllü belgeseli *Pinochet'nin Çocukları*: 70'li yıllarda Arjantin'de faşist Pinochet cuntası döneminde üç öğrencinin öyküsünü ve bugün geçmişle yaptıkları hesaplaşmaları anlatan belgesel oldukça etkileyici. Festival'de Raymundo ve Kayıp Kuşak ilkimizi çeken diğer Ar-

jantin yapımları. Bir diğer belgesel Doğu Almanya'nın çöküşünden sonra hala kişisel çıkarlar için sahiplenilmemiş olan kamuya ait binaları işgal ederek onların halka açık gençlik merkezleri olarak kullanılmasını amaçlayan işgalevleri hareketini anlatan *Berlin Girdabı*. Konuk olarak gelmiş olan yönetmeniyle de görüşme fırsatını bulduğumuz film *Elweda Lenin!* gibi Doğu-Batı Almanya ilişkisi-

1001
ULUSLARARASI 1001 BELGESEL FİLM FESTİVALİ
INTERNATIONAL 1001 DOCUMENTARY FILM FESTIVAL

Gösterim Merkezleri: İtalyan Kültür Merkezi - Fransız Kültür Merkezi
Sponsorlar: İtalyan Cultural Centre - French Cultural Center

3-7 mart
istanbul
TUM GOSTERIMLER UCRETSİZDİR.

Belgesel Sinemaları Bülteni
International Documentary Film Festival in Turkey
Tel: 0212 277 86 20
E-posta: info@1001filmfestivali.org.tr
www.1001filmfestivali.org.tr

TC Kültür ve Turizm Bakanlığı - Kültür Varlıklarını Koruma Kurulunun
1994 Yılı Kültür Varlıklarını Koruma Kanunu ile Belirlenen
Fransız Kültür Merkezi - İtalyan Kültür Merkezi
Noktasız Belgesel Sinema Festivali
Bavın Sponsorları: TRT - İTV - Raksal - Humet - Akı Radyo

ni işgalevleri hareketi bağlamında çarpıcı biçimde irdeliyor. Filmin yönetmeni Marco Wilms bize 2004 yılında son işgalevinin de kapandığını ve hareketin artık sona erdiğini, bundan yoksun kalan Alman gençliğinin ise içki, uyuşturucu ve seks batağına saplanmış bir halde kaos içinde olduğunu anlattı.

Festivalin diğer ilgi çekici yapımları ise antikapitalist yönetmen Raoul Peck'in *Sadece Kâr'ı*, dünya ticaretini ve küreselleşmeyi irdeleyen *Dürüst Bir Ticarete Doğru*, Japonya'da Bush'un savaş suçlusunu olarak yargılanmasını isteyen ICTA ve Japon savaş karşıtı hareketin öyküsünü anlatan *Bush'u Yargıla*, Metin Yeğin'in Brezilya'daki toprak-sız köylü hareketini anlatan *MST:Top-*

raksızlar ını saymak mümkün.

Fakat festivalin en güzel belgeseli ABD yapımı, James Longley'in *Gazze Şeridi*. Floransa, Locarno, Paris, Seattle, San Fransisco, Chicago ve daha birçok festivalde ödül alan film geçen sene İstanbul Film Festivali'nde de gösterilmişti. Gazete dağıtan Filistinli bir çocuğun gözünden 2. İntifada'yı ve Gazze Şeridi'ni anlatan film çarpıcı görüntüleri, şiirsel, sade ve bir o kadar da yalın üslubu ile dikkat çekiyor.

İşte bir festival böyle geçti. Bu arada bu ayki festivali kaçırmamanızı ve gidebildiğiniz filmleri mutlaka izlemenizi öneriyoruz. Gelecek ay görüşmek üzere. İyi seyirler...

23. Uluslararası İstanbul Film Festivali başladı

Bu yıl 23.'sü düzenlenen Uluslararası İstanbul Film Festivali 10-25 Nisan tarihleri arasında Beyoğlu; Beyoğlu, Sinepop, Atlas, Emek, Kadıköy; REXX sinemalarında sinemaseverle buluşuyor. Öğrenci biletleri 6 ile 7,5 milyon arasında değişen festivalde yerli ve yabancı yaklaşık 200 film gösteriliyor. Bu kadar seçenek arasında bizim sizler için seçtiklerimiz şunlar: Misafirler, Günaydın Gece, Bin Ay, Condor: Şer Ekseni, Yurttaş Kane, Aynı Göğün Altında, Bu Dünyada, Son Tren, Kanlı Altın,

Kafkas Mahkumları. Festival ile ilgili ayrıntılı bilgiyi www.istfest.org dan öğrenebilirsiniz ...

spor

Bir Taraftarın Kaleminden

Mert Eroğlu

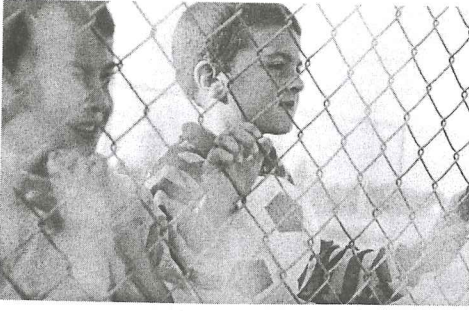
Tribünler tıklım tıklım dolu, taraftarların hepsi aynı anda takımları için tezahürat yapıyor. Tek yürek, tek vücut oluyor. Sanki 'şampiyon, şampiyon' diye inliyor yer gök. Her şey olağanüstü geliyor ve x takımı şampiyonluk kupasını almak için sahaya çıkıyor. İşte herkes sahada ve kupayı ellerinden alacakları kişiyi bekliyor. Herkes merakla kupayı verecek Haluk Ulusoy'u beklerken beni çağırıyorlar. Kupayı elime alıp takım kaptanına uzatıyorum, o da kupayı alarak takım arkadaşlarıyla havaya kaldırıyor. Doğrusu yaşadıkları coşku paylaşmaya değer. Ama o da ne? Bu annemin sesi: 'Uyan artık okula geç kalacaksın', diyor. Olamaz hepsi rüyaymış...

Futbol bazılarımızı işte böyle rüyalarımıza girecek kadar etkiliyor. Sadece oynandığı anla kalmıyor, 90 dakikanın dışına taşarak nerdeyse bütün hayatımızı etkiliyor. 90 dakika bitimden sonra maç hakkında tartışmalar, yorumlar yapılıyor; 'Hakem penaltımızı vermedi, o pozisyon nasıl ofsayt olur' vs... Hatta bazıları teknik direktörlüğe soyunup; o futbolcu orada oynatılır mı, niye Hakan'ın yerine İlhan oynatılmadı?...falan filan. Eğer takım başarılı olursa göklere çıkarılır, olmazsa darağacı hazırlanır. Zaten, "bilen de, bilmeyen de spor, din ve siyaset konusunda konuşur. Herkes her şeyi

en iyi biliyordu kahvedekilerin, dolmuş-takilerin tek konusu spordur, özellikle futboldur." Peki şu anda ben ne yapıyorum, bilip bilmeden yazıyorum işte, öyle ya bu ülkede herkes her şeyden anlar nasıl olsa, ben de dahil. Ee herkesin her şeyi bildiği bir memlekette bir şeyler yazmak ukalalık sayılmasa gerek!

Fanatik olsun ya da olmasın, insanın bir takımın renklerine gönül vermesi kimi zaman eğlenceli, kimi zaman da üzücü ve stresli olabiliyor. Bu gönül verdiği takımın başarısıyla ilgili bir durum. Bazı seyirciler ise kendini adeta takımına adıyor. "Takım yenilse bile kendisini başka bir takımın kucağına atıyor. Aksine umudunu, heyecanını bir sonraki haftaya taşıyor. İşte bunun izahını akıllı bir yolla yapamıyoruz. Kim bilir belki de takım tutarak kimliğimizi buluyor, güvenimiz artıyor, geleceğe umudumuzu taşıyoruz.

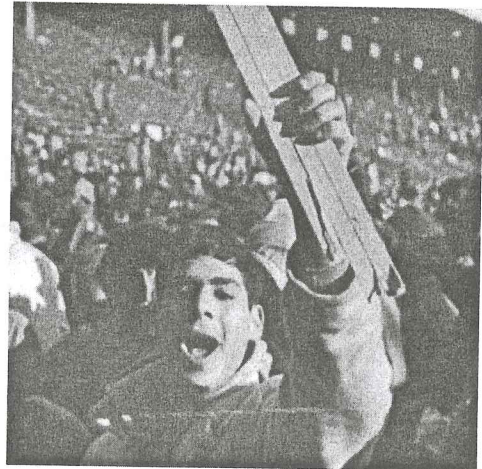
Taraftarlık psikolojisi bazılarının hayatını öyle şekillendiriyor ki; sabit fikirli olmaya yöneliyor insanlar. Örneğin siyasi parti tutar gibi takımlarını savunuyorlar. 'yenildik ama ezilmedik, yensek de yenilsek de seninleyiz' mantığı giriyor devreye.

Ülkemizde futbola yön veren diğer güç de medya şüphesiz. Yazılı ve görsel basın; taraftarların, futbolcuların ve yöneticilerin nabzını belirtiyor adeta... Pascal Nouma örneğini hepimiz hatırlarsınız. Bir maç sırasında gol attıktan sonra sevinme şekliyle (!) medyada bir hayli tartışılmıştı. Hatta iddia ediyorum bu olay medya tarafından bu kadar malzeme yapılmasaydı böyle sonuçlar doğurmayacaktı. Maçı izlemeyen milyonlarca insan basının suç ortaklığıyla bu iğrenç sahneye şahit oldu. Amacım kimseyi savunmak ya da bu hareketi tartışmak değil, zaten bilen bilmeyen herkes bir şeyler söyledi. Benim için asıl önemli olan küfürlü ağızlarıyla kalkıp da birilerinin ahlak dersi vermeleri oldu. Daha tribünlere küfür temizlenmemişken, ahlaksızlığın sınırlarını zorluyorken birileri hakkında ahlaksız yakıştırmalar yapıyoruz. İnsanların önce kendilerine bakmaları sonra birilerini eleştirmeleri gerekir. Futbol artık sahadakilerin oyunu değil, basının hem yazıp hem yönettiği tiyatral bir gösteri halini aldı.

Futbol denen endüstri...

Futbola olan zaafımız birilerinin için gelmiyor değil. Türkiye'de özellikle dört büyük takımın amblem ve renkleri hayatın her alanına öyle bir girdi ki futbol spor olmanın ötesinde ticari bir kılığa büründü. Mesela bir fanatığı düşünelim: Bazen aslında ihtiyacı olmayan şeyleri bile sırf takımının gönlü olsun diye alır ama; bunu yaparken aslında sömürüldüğünün farkında değildir, zaten ne önemi vardır, önemli olan takımı şampiyon olundur... Artık kimin hangi takımı tuttuğunu giysilerine, kredi kartına, dış fırsatına, vs... bakarak anlamak mümkün, futbol o kadar hayatımıza girmiş ki bazen hayatın ta kendisi oluyor ve biz bunu fark edemiyoruz. Futbol seven biri olarak futbolun sadece bir spor olarak kalmasını, ticari kaygılarla futbolu sevenlerin ondan uzak durmasını, rahatlıkla stadyumda küfürsüz maç izlemeyi, ardından da televizyonda ki yorumların daha dinlenebilir bir lisanla yapılmasını diliyorum (Biliyorum çok şey istiyorum).

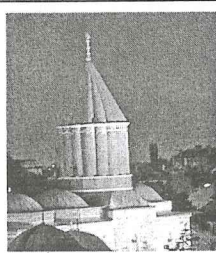
Bir de! Ne dersiniz, günün birinde tuttuğum takıma şampiyonluk kupasını ben verebilir miyim?

ÖDÜLLÜ BULMACA

Ahmet Erdem

Bir zeytin çeşidi	Özürü	Arapça Hayır	Bir bağlaç	Mülk geliri	
	Kullandığımız alfabe		Bobin Kaide	İlgi	
	7	○	Takımadā		
Yapıtma	Binek hayvanı	Bir Ortadoğu Ülkesi		4	Necip Fazıl.....
Vilayet	Öğütük	Kanın dolaştığı yol			Bir yarış
					Uzaklık belirtir
				Maddenin bir hali	
				Bir bağlaç	
	Bir meyve			Kahın kereste	6
	İstanbul'da bir semt			Hükümetdar	○
Balıkçı teknesi		Bodur ağaçlık	1		Yokuş
		Parıldayan ateş	○		Kalay
				Soru	
				Riziko	
Enli kemer				Küçük ticaret erbabı	Çıplak resim
Dem	Bir sure				Kafa'nın ünsüzleri
					Bilgisiz
		İfa'nın ünsüzleri		İngilizce uzay	3
				Bağışlama	○
Nikel	5	○			Beyaz
..... Türbesi (Alt Resim)					Kısaca Araba
			Bir nota	Rahatlık belirtir	
			Krom'un simgesi	İsim	Derviş selamı
			Fetheden		
				Boş olmayan	
			İlave		
			Mısır tanrısı		

1— 2— 3— 4— 5— 6— 7—

Bulmacayı çözüp Sofular Mah. Yeşiltekke Sk. No:4 Fatih / İstanbul veya genconculer@hotmail.com adresine gönderen 10 gençöncü'ye kitap ve C.D. hediye ediyoruz

Her işin bir Exper'i var.

MATEKNIK
BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ TİCARET VE SANAYİ A.Ş.
Güçlü & Güvenilir

exper
Türkiye'nin Bilgisayarı

Bölge
Müdürlükleri

İSTANBUL (0212) 288 17 65 ANKARA (0312) 478 69 79 İZMİR (0232) 464 03 17 KAYSERİ (0352) 222 31 31 ADANA (0322) 458 39 61
SAMSUN (0362) 433 10 18 BURSA (0224) 251 86 46 DİYARBAKIR (0412) 223 40 00 TRABZON (0462) 323 25 82 ANTALYA (0242) 244 39 08

yazı ve karikatür yarışması

“televizyonun hayatımızdaki yeri”

Ödüller

1. lere bilgisayar. + Genç Öncüler dergi aboneliği
2. lere 300.000 000 TL'lik alışveriş çeki. + Genç Öncüler dergi aboneliği
3. lere DVD-VCD player. + Genç Öncüler dergi aboneliği

Genç Öncüler dergi abonelikleri
Mansiyon ödülleri
Ve sürpriz hediyeler

Katılım Şartları

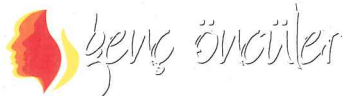
- Katılımcıların, lise öğrencisi olması gerekmektedir. Yarışmacılar, herhangi bir alanda en fazla iki eserle katılabilirler. Yarışmacı, başvuru sırasında eserine kişisel bilgilerini ekleyecektir.
- Eserlerin daha önce herhangi bir yarışmaya katılmamış ve herhangi bir yerde yayımlanmamış olması gerekmektedir. Eserlerin A4 dosya kağıdına ve yazı alanındaki eserlerin 3 adet A4 sayfasını geçmeyecek şekilde hazırlanması gerekmektedir. Eserler katılımcının kendi özgün çalışması olması gerekmektedir.
- Gönderilen eserler iade edilmeyecektir.
- Genç Öncüler dergisi eserleri yayınlama hakkını saklı tutar.

Seçici Kurul

Mehmet Akif Ak (edebiyatçı, roman yazarı), Ertuğrul Bayramoğlu (eğitimci, tarihçi yazar), Caner Doğan (eğitimci- edebiyatçı yazar), Sezer Erdoğan (grafik sanatçısı), Ahmet Kekeç (edebiyatçı, gazeteci, roman yazarı), Zafer Özdemir (edebiyatçı), Ömer Miraç Yaman (sosyolog), Abdullah Yıldız (yayıncı, araştırmacı, yazar).

Liselî öğrenciler tarafından hazırlanan Genç Öncüler dergisinin düzenlemiş olduğu yarışmamıza vermiş oldukları destekten dolayı 3M Tekstil, Asya Kağıtçılık, Aytaç Ak Yudum Suları, Exper bilgisayar, Girişim Kağıtçılık, Pınar Yayınları, Umran dergisi, Yıldızlar Matbaacılık ve Yimpaş'a teşekkür ederiz.

**Son başvuru 15 mayıs 2004
tarihine kadar uzatılmıştır**

İrtibat ve Teslim adresi

Sofular mh. Yeşiltekte sk. No:4 Fatih İstanbul (0 212) 533 72 02, 631 46 41 genconculer@hotmail.com